

1.)

Előterjesztés

Tárgya: A Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció 2021. évi felülvizsgálata

Tisztelt Képviselő-testület!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92. § (3) bekezdése alapján „A legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében – jogszabályban meghatározottak szerint – szolgáltatástervezési koncepciót készít. Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el.”

A legutóbbi felülvizsgált Koncepciót Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 234/2019. (XI. 20.) K.t. számú határozatával fogadta el, illetve felülvizsgálatát 2021. november hónapjában határozta meg.

Az időszerűvé vált felülvizsgálati eljárás folyamán a felhasználásra került mutatókban, jogszabályokban, az ellátást nyújtó szervezetekben és a szükségletekben, lehetőségekben bekövetkezett változásokat kellett áttekinteni és a koncepciót aktualizálni. A Koncepció tervezetét 2021. november 16. napján a Szociálpolitikai Kerekasztal tagjai megtárgyalták, és a Képviselő-testületnek elfogadásra javasolják.

Az előterjesztés mellékletét képező Koncepció az áttekintés eredményének tükrében szükségessé vált módosításokat tartalmazza egységes szerkezetben, mely terjedelme miatt Orosháza város honlapján a Képviselő-testület előterjesztései között elektronikusan, az Orosházi Polgármesteri Hivatal Igazgatási Irodáján („A” épület földszint 1. számú iroda) nyomtatott formában megtekinthető.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet a felülvizsgált Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció megtárgyalására és a határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat:

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testülete elfogadja a határozat mellékletét képező, felülvizsgált Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciót.

Végrehajtásért felelős: Dávid Zoltán polgármester,
Dénes Tünde irodavezető és
Bogárné Kiss Ildikó igazgató a Koncepcióban foglalt feladatok feladatkörükben történő végrehajtásáért, valamint a Koncepció következő felülvizsgálataért

Határidő: folyamatos, a Koncepció következő felülvizsgálata: 2023. november hónap

Orosháza, 2021. november 19.

Dávid Zoltán
polgármester

1. melléklet a/2021. (.....) K.t. határozathoz:

**Orosháza Város Önkormányzatának
Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója**

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés.....	5
I. A helyi szociálpolitika elvi alapjai.....	8
1. A helyi szociálpolitikát meghatározó elemek.....	8
2. A jövőkép.....	11
3. Célkitűzések.....	11
II. Települési környezetünk. Orosháza város demográfiai, társadalmi, gazdasági jellemzői.....	12
1. Demográfiai mutatók, népesség.....	12
2. Foglalkoztatási aktivitás, jövedelmi viszonyok.....	14
3. Egészségügy.....	16
4. Szociális ellátások.....	18
III. Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások.....	20
I. Kríziskezelő rendkívüli települési támogatás típusai.....	21
1. Gyermekek rendkívüli települési támogatása.....	21
2. Átmeneti települési támogatás.....	21
3. Rendszeres települési támogatás.....	21
II. Szociális biztonságot erősítő települési támogatás típusai.....	21
1. Lakhatási települési támogatás.....	21
2. Szemétszállítási települési támogatás.....	22
3. Adósságkezelési célú települési támogatás.....	22
4. Gyógyszer-kiváltás települési támogatás.....	22
5. Védőoltás települési támogatás.....	22
6. Temetési települési támogatás.....	22
III. Újszülöttek köszöntése.....	23
IV. Az Önkormányzat kötelező természetbeni szolgáltatása.....	23
V. A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök.....	23
VI. Szünidei gyermekétkeztetés.....	25
VII. Nem szociális rászorultság alapján nyújtott támogatási formák.....	26
IV. Szociális igazgatási tevékenység, fenntartói és egyéb feladatok.....	26

V. Szociális szolgáltatások.....	29
1. Az ellátási kötelezettség teljesítése.....	29
2. Egyes szociális alapellátások.....	31
2.1. Étkeztetés.....	31
2.2. Házi segítségnyújtás.....	32
2.3. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás.....	34
2.4. Tanyagondnoki szolgálat.....	35
2.5. Idősek és demens személyek nappali ellátása.....	36
2.6. Fogyatékos személyek nappali ellátása.....	37
2.7. Fejlesztő foglalkoztatás.....	38
2.8. Pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali ellátása.....	39
2.9. Alacsonyküszöbű szenvedélybeteg ellátás.....	41
2.10. Hajléktalanok Nappali Melegedője.....	42
3. Átmeneti ellátások.....	42
3.1. Hajléktalanok Éjjeli Menedékhelye.....	42
3.2. Hajléktalanok Átmeneti Szállása.....	43
4. Tartós bentlakást nyújtó ellátás.....	44
4.1. Ezüst Fenyő Idősek Otthona.....	45
4.2. Platán Idősek Otthona és Idősek Klubja.....	47
5. Gazdasági- és Pénzügyi részlegek.....	50
6. A gyermekjóléti ellátások.....	50
6.1. Kisharang Bölcsőde.....	50
6.2. Bóbita Bölcsőde.....	52
6.3. Lurkó Családi Bölcsőde.....	52
6.4. APRAJFALVA Családi Bölcsőde Hálózat	52
6.5. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, Család és Gyermekjóléti Központ...53	
6.6. Gyermekek átmeneti otthona.....	55
6.7. Családok átmeneti otthona.....	55
6.8. Regionális krízisambulancia.....	56

VI. Tennivalók a jövőben – az V. fejezetben foglalt feladatok összefoglalása	
<i>Az Önkormányzat és az Egységes Szociális Központ szintjén jelentkező szabályozási és ellátás-fejlesztési feladatok, elképzelések.....</i>	57
1. Az Önkormányzat jogszabályalkotó tevékenységét érintő feladatok.....	57
2. Az Önkormányzat intézményfenntartó tevékenységét érintő, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti intézmények szintjén jelentkező feladatok.....	57
3. A VI. fejezetben foglalt feladatok összefoglalása.....	61
<i>Befejezés, egyéb információk.....</i>	62

*„Az életnek értéket csak a szolgálat adhat,
amellyel az emberek ügye felé fordulunk.”*

Márai Sándor

Bevezetés

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 92. § (3) bekezdése alapján „A legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében – jogszabályban meghatározottak szerint – szolgáltatástervezési koncepciót készít. Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el.”

A Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció (a továbbiakban: Koncepció) olyan dokumentum, amely alapot képez az Önkormányzat szociális szolgáltatási stratégiájához, az operatív tervezéshez és az abból származtatott fejlesztési projektekhez.

A Koncepció figyelembe veszi az Önkormányzat:

- közvetlen ellátási kötelezettségéből adódó,
- szabályozási hatásköréből adódó,
- intézményének szintjén jelentkező feladatokat.

A különböző szintekhez kapcsolódó feladatok többségében a jogszabályokból eredő **kötelező feladatok**, és kisebb mértékben a lehetőségekből és szükségletekből adódó **önként vállalt feladatok**.

Ahhoz, hogy az Önkormányzat az igényekhez legjobban igazodó szolgáltatási struktúrát alakíthasson ki, illetve tartson fenn, **szükség van az Orosházán végbemenő demográfiai, gazdasági, társadalmi folyamatok, tendenciák áttekintésére, valamint az általuk indukált igények és szükségletek megismerésére.**

A legutóbbi felülvizsgált Koncepciót a Képviselő-testület a 234/2019. (XI.28.) K.t. határozatával fogadta el. Az újabb felülvizsgálat időszerűvé vált, melynek során az alábbi jogszabályok figyelembe vételre:

- Magyarország Alaptörvénye,
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény,
- A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény és a végrehajtására megalkotott központi jogszabályok,
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény és a végrehajtására megalkotott központi jogszabályok,
- Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény,
- Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény.

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének rendeletei:

- A pénzübeli és természetbeni szociális ellátásokról szóló 4/2015. (II.25.) önkormányzati rendelet,

- A szociális szolgáltatásokról szóló 10/2015. (III.31.) önkormányzati rendelet,
- A gyermekek ellátásáról szóló 9/2016. (IV.29.) önkormányzati rendelet,
- A nevelési-oktatási intézmények étkezési térítési díjáról szóló 8/2016. (IV.29.) önkormányzati rendelet,
- Az Orosházi Kistérség Többcélú Társulása fenntartásában működő szociális és gyermekjóléti intézmény által nyújtott szociális szolgáltatásokról szóló 7/2016. (IV.14.) önkormányzati rendelet,
- az egészségügyi alapellátásról szóló 20/2017 (VII.3.) önkormányzati rendelet,
- a használt lakásvásárlási támogatásról szóló 10/2016. (V.2.) önkormányzati rendelet,
- a helyi adókról szóló 20/2010. (XII.20.) önkormányzati rendelet.

A felülvizsgálat során a hivatkozott forrásokon túl felhasználásra kerültek: Helyi Esélyegyenlőségi Program, Időügyi Konceptió, az ESZK évenkénti képviselő-testületi beszámoló, az Orosházi Polgármesteri Hivatal Igazgatási Iroda ESZK-ellenőrzésekről szóló tájékoztató, az ESZK telephelyeinek szakmai programjai, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló beszámolók.

A Konceptióban olyan reális célok kerülnek meghatározásra, amelyek személyi és tárgyi feltételei biztosíthatóak, amennyiben a finanszírozási feltételek lényegesen nem változnak.

Fejlesztési eredmények eléréséhez hazai és uniós pályázati lehetőség további megnyílása és a meglévő nyertes pályázat maradéktalan kihasználása szükséges.

A Konceptió a gyermekek ellátásával is foglalkozik annak ellenére, hogy azokat nem az Szt., hanem a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyt.) és a kapcsolódó jogszabályok határozzák meg. A jogalkotásból és a központi intézkedésekből megállapítható, hogy kialakításuknál családcentrikus szemlélet uralkodik, így a felnőttek és gyermekek szociális problémáit együttesen kezelik, mert a család tagjai kortól függetlenül, együttesen viselik a nehézségeket vagy következményeiket. Továbbá, jellemzően ugyanazok a szervezetek segítik a gyermekeket és a felnőtteket is.

Ezek a szervezetek és feladataik Orosházán:

- az Orosházi Polgármesteri Hivatalban működő Igazgatási Iroda Népjóléti, Szociális Csoportja egyes Szt., Gyt. és önkormányzati rendelet szerinti pénzügyi és természetbeni szociális ellátásokat,
- Orosháza Város Önkormányzat Egységes Szociális Központ (a továbbiakban: ESZK) személyes szociális gondoskodást,
- Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat személyes szociális gondoskodást,
- a Békés Megyei Kormányhivatal Orosházi Járási Hivatala egyes Szt. szerinti pénzügyi és természetbeni szociális ellátásokat nyújt.

A Konceptió említést tesz – a teljesség igénye nélkül – a városunkban működő **egyéb fenntartású, nem állami, egyházi szolgáltatókról is**. Ezekkel a szervezetekkel a kapcsolattartás folyamatos, illetve szükség szerinti. Elismerésre méltó szolgáltató tevékenységet végeznek, színesítik a szociális ellátások kínálatát, ezáltal elengedhetetlen kiegészítői az igénybe vehető állami és önkormányzati szociálpolitikai szolgáltatásoknak.

I.

A helyi szociálpolitika elvi alapjai

1. A helyi szociálpolitikát meghatározó elemek:

1.1. Magyarország Alaptörvényének deklarációja a szociális biztonságról:

„XIX. cikk (1) Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegység, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult.

(2) Magyarország a szociális biztonságot az (1) bekezdés szerinti és más rászorulóknak esetében a szociális intézmények és intézkedések rendszerével valósítja meg.

(3) Törvény a szociális intézkedések jellegét és mértékét a szociális intézkedést igénybe vevő személynek a közösség számára hasznos tevékenységéhez igazodóan is megállapíthatja.

(4) Magyarország az időskori megélhetés biztosítását a társadalmi szolidaritáson alapuló egységes állami nyugdíjrendszer fenntartásával és önkéntesen létrehozott társadalmi intézmények működésének lehetővé tételével segíti elő. Törvény az állami nyugdíjra való jogosultság feltételeit a nők fokozott védelmének követelményére tekintettel is megállapíthatja.”

Rögzíti az állam azon szándékát, hogy minden magyar állampolgárnak megteremtse a szociális biztonságot. Ennek érdekében azon élethelyzetekben, amikor gyermekének születése, egészségi állapotának időleges vagy végleges romlása, hozzátartozójának vagy munkalehetőségének elvesztése miatt a megélhetéséhez szükséges javak előteremtésére nem képes, valamennyi állampolgár jogosult törvény szerinti állami segítséget igénybe venni.

Az állami szociális intézmények és intézkedések igénybevételére nem csupán a nevesített élethelyzetekben levőket, hanem mindazokat feljogosítja, akiknek erre szükségük van. Mivel azonban a rászorultság megszüntetése általánosan csak az egyén és az állam közös erőfeszítésével lehetséges, lehetővé válik az olyan törvényi szabályozás, amely a szociális intézkedést igénybe vevő ezen törekvéséhez kapcsolja az intézkedés tartalmát vagy annak mértékét.

Külön szabályozza az időskori megélhetés biztosításának alapjait. Ebben az egyén és az állam együttműködése akként valósul meg, hogy az állam az annak működtetéséhez szükséges hozzájárulásból nyugdíjrendszert tart fenn, az egyéni öngondoskodást pedig az ennek kereteit adó, önkéntes társadalmi intézmények szabályozásával segíti elő. Lehetővé teszi továbbá azt, hogy az állami nyugdíjrendszer kialakítása tekintetbe vegye a nők sajátos helyzetét, és a nyugdíjjogosultság szabályait a nők fokozott védelmére tekintettel alakítsa ki.

„XXII. cikk (1) Magyarország törekszik arra, hogy az emberhez méltó lakhatás feltételeit és a közszolgáltatásokhoz való hozzáférést mindenki számára biztosítsa.

(2) Az emberhez méltó lakhatás feltételeinek a megteremtését [...] az állam és a helyi önkormányzatok azzal is segítik, hogy törekszenek valamennyi hajlék nélküli élő személy számára szállást biztosítani."

Az emberhez méltó lakhatással kapcsolatban a negyedik Alaptörvény-módosítás a helyi önkormányzatok számára alkotmányos kötelezettséggé írta elő, hogy a hajléktalanok számára törekedjenek szállást biztosítani. A szociális igazgatás keretein belül a helyi önkormányzatoknak lakosságszámtól függően kötelező feladatként eddig is biztosítani kellett bizonyos ellátási formákat, ám a hajléktalanok átmeneti elhelyezése már a szakosított szociális szolgáltatások közé tartozik (Szt. 84. §). A szabályozás alapján tehát továbbra sem minősül kötelező feladatnak a hajléktalanok ellátása, de valamennyi helyi önkormányzat számára kötelező arra törekedni, hogy a hajléktalanságot felszámolja és az emberhez méltó életkörülmények elérését elérhetővé tegye.

1.2. Az ágazati törvényekből eredő alapelvek és értékek:

1.2.1. A döntéshozók, a működtetők és az igénybe vevők körében követendő alapelvek:

- Az emberhez méltó élethez való jog és annak elidegeníthetetlenisége, a szociális minimum biztosítása mindenki számára.
- A szociális jogok érvényesítésének lehetősége biztosított legyen.
- Humánus bánásmód: középpontban az ember, az egyén és családja.
- Egyenlő bánásmód elve: elutasítandó mindenféle hátrányos megkülönböztetés, előítélet.
- A szociális intézmények támogató szerepének hangsúlyozása és e szerepkör elfogadása: az intézményszolgáltató, szolgáltatása a segítségnyújtás; szerepköréből adódóan ad a rászorultaknak a szükségleteik szerint, néha átmenetileg többet is – a fenntartó áldozatvállalásánál fogva –, mint amennyit a finanszírozás útján bevételez.
- Szolidaritás: az egyénnek, a családok védelmének, a helyi társadalom zavartalan együttélésének záloga a központi és helyi források egy részének felhasználása gyermekvédelmi és szociális célokra, valamint annak igénylése a társadalom tagjai részéről.
- Nyitott szociálpolitika: az Önkormányzat csak az egyik szereplő a segítségnyújtásban, helyet kérnek és kapjanak is a nonprofit szervezetek, az egyházak és a piaci szereplők egyaránt.

1.2.2. Értékek a helyi szociálpolitikában és a szociális szolgáltatások nyújtása során:

- Szociális biztonság: rászoruló ne maradjon ellátás nélkül.

- Relatív biztonság: bármely társadalmi vagy egészségi kockázat bekövetkeztével az egyén vagy család életszínvonal csökkenése még az elviselhetőség mértékén belül megállítható legyen.
- A nyújtott ellátások és szolgáltatások mértéke a megromlott szociális egyensúly korrekciójáig terjedjen.
- Differenciáltság: különböző problémákhoz igazodóan hozzárendelhető, adott esetre adekvát választ adó különböző szociális ellátási formák működtetése.
- Egyénre szóló ellátások: a differenciált ellátórendszerből az egyén szükségleteihez, körülményeihez és akaratához igazodó ellátási forma kiválasztása és alkalmazása.
- Az ellátások kliens közeli biztosítása: mindenkit saját otthonában kell ellátni, amíg lehet.
- Társadalmi integráció erősítése: adott ellátó szervezet keretein belül korra, nemre, nemzetiségre, etnikai hovatartozásra, vallásra tekintet nélkül, csupán a rászorultság és szükséglet elve alapján összegyűjtött célcsoport integrált ellátása a szolidaritás, a kölcsönös elfogadás és az egyenlő bánásmód alapján.
- Szektor semlegesség: a szociális védőháló együttes működtetése a fenntartók vagy az ellátást igénylők hovatartozásának latolgatása nélkül, tisztelőben tartva a választás szabadságát.
- Innovativitás: helyi megoldások kidolgozása és alkalmazása a szükséglet kielégítésben.
- Minőség a szolgáltatásban: egységes minőség nyújtása minden intézményben és mindenki számára, törekedve a színvonal folyamatos növelésére.
- Hatékonyság, hatásosság: a biztosított ellátási forma a kliens számára optimális eredményt hozzon, és legyen gazdaságos a szolgáltatónak.

1.3. Az önkormányzatok hatókörébe tartozó célok és feladatok a mindenkori kormányzat nemzeti stratégiája alapján a szociális védelem területén, a társadalmi összetartozás jegyében:

- Törekvés az Szt. és Gyvt. által előírt ellátási kötelezettség teljesítésére a gazdaságosság követelményét szolgáló optimális szervezési megoldással: intézményfenntartás, társulás, ellátási szerződés.
- Intézményen belül egyes feladatok megoldása „kiszervezéssel” külső szolgáltatók felé (más intézmények, profitorientált szervezetek, társadalmi aktivisták és önkéntesek bevonása)
- Helyi források nyújtotta lehetőségek kiaknázása, helyi igények kielégítésére.

- A település kistérségben elfoglalt helye alapján „kijelölt” szerepkörnek való megfelelés a települési érdek reális mérlegelése útján alkalmazott kompromisszumokkal,

1.4. A helyi sajátosságok által generált valós szükségletek feltárása és figyelembe vétele a helyi szociálpolitika fejlesztési céljainak kitűzésében és megvalósításában.

2. A jövőkép

- **Az egyén számára:**

Korra, nemre, fogyatékosagra, egészségre, nemzetiségre, etnikai és vallási hovatartozásra tekintet nélkül – az esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének alkalmazásával – minden orosházi lakos számára biztosítva legyenek a minőségi élet feltételei a közösség értékrendje alapján elismerhető sajátos igénye szerint.

- **A közösség számára:**

A társadalmi integráció és kohézió erősödésével békés, nyugodt város minden itt lakó számára. Az „élhető város” víziója kedvező változást hoz a demográfiai mutatókban. A letelepedő és családalapító fiatalok nem csak a saját jövőjüket, hanem a város jövőjét is építik. Az időskorúak számára működtetett differenciált ellátórendszer kinek-kinek igénye és szükséglete szerint dolgoz, alkotó életszakasza méltó lezárásaként derűs, gondtalan, nyugodt életet nyújt. A közösség ily módon megnyilvánuló gondoskodása, embersége az előrelátó fiatalok részére is megnyugtatóan hordozza a biztonságos öregkor ígérését.

3. Célkitűzések

A jövőkép valóra válása érdekében az alábbi célkitűzéseket kívánatos elérni:

- A szegénység és a társadalmi kirekesztődés csökkentése.
- A társadalmi kohézió erősítése a gondoskodást, törődést sugalló, az életminőséget javító körülmények megteremtésével.
- A tartós munkanélküliek foglalkoztatásának és foglalkoztathatóságának javítása során: folyamatos és zökkenőmentes együttműködés a munkaügyi feladatokat ellátó szakigazgatási szervvel, a közfoglalkoztatás szervezésének támogatása, a közfoglalkoztatottak támogatása kompetenciáik megőrzésében, fejlesztésében, propaganda tevékenység az aktív korú nem foglalkoztatott ügyfelek körében, így nagyban javítva a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedésüket.
- Szociális alap- és szakellátások fejlesztése, de legalább **az eddig elért eredmények, megteremtett értékek megőrzése**. A személyi és dologi feltételek folyamatos rendelkezésre állásának biztosítása a működési engedélyek véglegességének megtartása érdekében.

II.

Települési környezetünk

Orosháza város demográfiai, társadalmi, gazdasági jellemzői

A város lakosságának demográfiai jellemzői, a társadalmi, gazdasági folyamatok meghatározóak az itt élők élethelyzete, szociális körülményei vonatkozásában, ezért ezek mutatóit és tendenciáit figyelembe kell venni a szociális ellátások, szolgáltatások biztosítása, fejlesztése során.

Orosháza város a Dél-alföldi Régióban, Békés megyében, az Orosházi Kistérségben fekvő település. Igazgatási, adminisztratív, pénzügyi, gazdasági, szolgáltató, kereskedelmi, oktatási, egészségügyi, egyes gyermekjóléti és szociális ellátások, kulturális és egyházi funkciói tekintetében központi szerepkörű, a térségi városhierarchiában elfoglalt helye, lélekszáma és fejlődése figyelembevételével jellegformáló méretű iparral rendelkező középváros. 2013. január 1. óta járási, illetve kistérségi székhely. Belterülete 2.318 ha, külterülete 17.904 ha.

1. Demográfiai mutatók, népesség

A várost továbbra is lassan fogyó lakosságszám jellemzi. Oka részben az elvándorlás és bevándorlás különbözetéből adódó veszteség, részben a természetes fogyás, miszerint a halálozások meghaladják az élveszületések számát.

Lakosságszám felosztása korcsoportok szerint Orosházán (december 31.)

	2018	2019	2020
állandó népesség száma	28 647	28 050	27 288
0-14 évesek száma	3 700	3 735	3 607
15-18 évesek száma	1 064	1 018	1 093
19-62 évesek száma	15 880	15 423	15 017
62-X évesek száma	8 003	7 874	7 571
62-X évesek aránya a népességen belül (%)	27,9	26,9	27,7

(Forrás: Békés Megyei Kormányhivatal)

Két év alatt 2020. év végére 1.359 fővel csökkent az állandó lakónépesség száma.

Az öregedés mértékének mutatója az öregedési index. Orosháza városára vonatkozóan a KSH adatait az alábbi táblázat foglalja össze.

Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2015	5942	3762	157,95%
2016	6034	3707	162,77%
2017	6033	3641	165,70%
2018	6107	3700	165,05%
2019	6254	3607	173,39%

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alatti személyre hány 65 év feletti személy jut. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év feletti emberek vannak többen és a település elöregedő. Ez figyelhető meg településünk esetében is.

Természetes szaporodás

Év	Élve születések száma	Halálozások száma	Természetes szaporodás (fő)
2015	224	398	-174
2016	206	410	-204
2017	215	374	-159
2018	208	430	-222
2019	190	422	-232
2020	228	472	-244

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, Polgármesteri Hivatal, Védőnői Szolgálat)

Az elöregedést támasztja alá évente az élveszületések és halálozások számából megállapított *negatív* természetes szaporodási mutató.

Házasságkötések száma

Év	2017	2018	2019	2020
Házasságkötés db	164	139	167	195

(Forrás: Polgármesteri Hivatal)

A házasságkötések száma emelkedő tendenciát mutat.

A demográfiai folyamatok adataiból összefoglalásképpen levonható az a következtetés, hogy az élveszületések számának alacsony volta az alapvető oka a lakosság fogyásának és elöregedésének.

Ugyanakkor a migráció sem hagyható figyelmen kívül, ami ugyancsak negatív eredményt hoz. A várost elhagyó népesség ugyanis inkább a fiatalabbak és az aktív korúak köréből kerül ki, az időseket általában nem jellemzi a város elhagyása. A városból elköltöző 19 év alattiak általában ideiglenes jelleggel, tanulási szándékkal távoznak. Az útrakelő 20-29 éves korosztály általában a visszatérés szándéka nélkül változtat állandó lakóhelyet a jobb megélhetés reményében.

Az összedemográfiai adatokból megállapítható, hogy a férfiak és nők átlagéletkora növekedik, de ez a jelenség kétségtelenül hozzájárul a lakosság elöregedéséhez.

A lakosság 95 %-a belterületen él, a szétszórt tanyavilágban 5 %. Viszonylag szerencsés helyzet, hogy csak kisebb számú lakosságot kell kiszolgálni és segíteni a földrajzi hátrányok leküzdésében.

A demográfiai folyamatok – lényegében a már felismert tendenciák tovább gyűrűzése miatt – a Konceptió irányvonalában alapvető változást nem indokolnak. A korábbi megállapítások igazak maradtak: a demográfiai folyamatok alakulása kedvezőtlenül hat a foglalkoztatási struktúrára, az idősek ellátásáról széles körben kell gondoskodni, a gyermekek számának növekedését inspirálni kell. Az elöregedés változatlanul kihívás az egészségügyi és szociális ellátórendszernek, illetve fenntartóiknak.

2. Foglalkoztatási aktivitás, jövedelmi viszonyok

a) A demográfiai folyamatokból következően az aktív korú lakónépesség mind a nők, mind a férfiak tekintetében csökkenő tendenciát mutat, és ezzel egyirányú mozgás tapasztalható a nyilvántartott álláskeresőek tekintetében.

15-64 év közötti állandó népesség száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)		
	Nő	Férfi	Összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	9.651	9.695	19 346
2017	9.486	9.584	19 070
2018	9.334	9.506	18.840
2019	9.134	9.349	18.483

Forrás: TeIR

A munkanélküliség minden korcsoportot veszélyeztet kisebb-nagyobb mértékben, melyet a Konceptiónak is számolnia kell. Megoldást jelenthet a közfoglalkoztatásban, képzéseken, átképzéseken és álláskeresői tanácsadásokon való aktív részvétel, mely elősegítheti a tartós, nyílt munkaerőpiacon történő munkavállalást. Ennek előfeltétele a betölthető munkahelyek megléte, amelyek létesítése érdekében motiválhatók a településen lévő és betelepülő munkáltatók.

Orosháza város munkaerőpiaci bemutatása

A város fejlett ipara nagyon erős munkáltatói koncentrációt jelent a térségben. A környező települések lakóinak jelentős része orosházi munkahelyen dolgozik.

A nyilvántartott álláskeresők száma – Orosháza város

		Nyilvántartott álláskereső	Folyamatos nyilvántartott hossz>365	Járadék típ.ejl. Fő	Segély típ. fő	FHT fő	Munkakorú népesség	Relatív mutató %**	Arányszám ***
2013.december	Orosháza	1040	260	120	41	238	19336	5,38	0,86
2014.december	Orosháza	1052	104	97	54	312	20424	5,15	0,91
2015.december	Orosháza	773	125	111	54	218	20156	3,84	0,79
2016.december	Orosháza	665	136	133	52	135	19865	3,35	0,84
2017.december	Orosháza	653	148	101	68	129	19524	3,34	0,89
2018.december	Orosháza	547	138	101	65	116	19346	2,83	0,79
2019.december	Orosháza	579	129	124	64	104	19070	3,04	0,87

**Relatív mutató – a nyilvántartott álláskeresők a munkavállalási korú népesség %-ában

***Arányszám – a relatív mutatónak az országos relatív mutatóhoz viszonyított aránya

Az orosházi járás nemek szerinti megosztását mutatják a városi adatok is. Orosházán is a nők képviselik magukat nagyobb arányban (54,23%), 49 fővel több nőt tartanak nyilván, mint férfi álláskeresőt.

Iskolai végzettségeket tekintve Orosháza városban 194 fővel az érettségivel rendelkezők képezik a legnagyobb álláskeresői csoportot (33,5%), a diplomások pedig a legkisebbet 26 fővel (4,5%), 31,9%-os arányt képviselnek a legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezők, 30,1%-ot pedig a szakmunkások. A városban regisztrált álláskeresők korcsoport szerinti megosztása a járási arányokat tükrözi.

Orosházán a nyilvántartott álláskeresők közül 104 fő kapott foglalkoztatást helyettesítő támogatást (12 fővel kevesebben, mint az előző év azonos időszakában), 124 fő álláskeresői járadékban, 64 fő álláskeresői segélyben, az álláskeresők kevesebb, mint fele 287 fő (49,6%) pedig semmilyen ellátásban nem részesült 2019 decemberében. A 12 hónapnál is régebb óta nyilvántartott ügyfelek száma 129 fő, az orosházi ügyfelek 65,8%-a a tartós munkanélküliséget megelőzve 6 hónapnál rövidebb ideig szerepel a nyilvántartásunkban.

(Forrás: Békés Megyei Kormányhivatal Orosházi Járási Hivatal beszámolója 2019.)

b) Orosházán a szociális ellátórendszer szolgáltatóinak és intézményeinek többsége – ezért a Koncepció is – elsősorban az idős emberekre fókuszál. Az idős korosztály életkörülményeinek alakulását jelentősen befolyásolják az elsődleges jövedelemforrásként szolgáló *nyugdíjak és egyéb ellátások*.

Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2016	3 453	5 364	8 817
2017	3 326	5 244	8 570
2018	3 257	5 186	8 443
2019	3 225	5 114	8 339
2020	N.A.	N.A.	N.A.

(Forrás: TeIR, KSH Tstar)

Egyes felmérések eredményeként megállapítható, így fontos felhívni a figyelmet arra, hogy a nők rosszabb jövedelmi helyzetben vannak, mert ők aktív korukban is alulfizetettek voltak a férfiakhoz képest.

A nyugdíjkorhatár emeléséből adódóan az idősök körében elhúzódik a foglalkoztatási aktivitás. Cél az, hogy minden potenciális munkavállaló számára adódjon lehetőség munkával töltött, minél hosszabb jogszerző idő összegyűjtésére, saját jogú nyugdíj megszerzésére.

Minden eddigihez képest több 55-60 év közötti munkavállaló került foglalkoztatásba a munkaerőpiacon az elmúlt években. A munkavállalók egy részének „előregedése” a foglalkoztatóknál megkívánná a munkaszervezés és a munkafeltételek „idősbarát” kialakítását, amely sok helyen várat magára. Enélkül a fizikai és mentális betegségek gyakorisága nő, leterheltebbé válik az egészségügy és a társadalombiztosítás. Az ember saját magáról való gondoskodásának méltósága könnyen kudarccá válik megfelelő feltételek hiányában. Ezt elkerülendő vannak jó megoldások, mint pl.: atipikus foglalkoztatás, rugalmas munkaidő, extra szabadságok.

3. Egészségügy

A lakossági ellátások közül talán a legérzékenyebb közérzetmeghatározó szolgáltatás az egészségügyi ellátás.

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,

- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

Az önkormányzat vállalkozó háziorvosokkal kötött feladat-ellátási szerződés útján gondoskodik az egészségügyi alapellátásról. A háziorvosi ellátáshoz kapcsolódó központi orvosi ügyelet Orosháza székhellyel kistérségi szintű és szervezésű.

Háziorvosi alapellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett (vegyes) háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	Házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma	Fogorvosi szolgálatok száma az alapellátásban
2018	2	10	5	7
2019	2	10	5	7
2020	2	10	5	7

(Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok)

A 2019. évi Konceptió felülvizsgálati időszak alatt a tartósan betöltetlen 6. számú fogorvosi körzet 2020. április 1. óta ismét betöltötté vált. A feladat ellátás helyét, 5900 Orosháza, Könd utca 82. Orosháza Város Önkormányzata saját forrásai terhére felújította, továbbá a jogszabályi előírásoknak megfelelő eszközöket biztosította.

Az egészségügyi alapellátásban napirenden lévő, valamint hosszabb távon megoldandó feladatok:

- A város optimális környezet-egészségügyi helyzetét az egészséges és kulturált környezet biztosítása érdekében folyamatosan fent kell tartani.
- A praxisközösséget tartós fennmaradása érdekében támogatni kell. Kiemelkedő figyelmet kell fordítani a prevenció és a rehabilitáció megvalósítására az egészségügyben.
- Igény szerint segíteni kell az Orosházi Kórházat a megfelelő beteg ellátás biztosítása érdekében.
- Az 5. számú háziorvosi körzet 2021. 07. 01. napjától betöltetlenné vált, így Orosháza Város Önkormányzata vált annak működtetővé, a feladatellátás jelenleg helyettesítéssel történik. Szükséges - a lehetőségeket figyelembe véve - mielőbb a háziorvosi feladat-ellátást szakvégtzettséggel rendelkező háziorvossal betölteni.
- Az iskola-egészségügyi ellátás terén a telephelyek számának bővítését támogatni kell, amennyiben további iskola is vállalja az épületén belül a rendelő és a szükséges minimumfeltételek biztosítását és a fenntartás, működtetés költségeinek viselését.

Orosháza lakossága szerencsés abban a vonatkozásban, hogy a városban az egészségügyi alapellátásra ráépül a folyton megújuló és fejlődő, területi hatókörű járó- és fekvőbeteg-ellátás, melyben sürgősségi betegellátó osztály is működik. Továbbá a gyors és hatékony segítségnyújtás lehetőségét biztosítja a mentőszolgálat jelenléte a városban.

4. Szociális ellátások

„A szociális ellátás feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaikért viselt felelősségén túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.” (Szt. 2. §)

a) Jogszabályalkotás

Orosháza Város Önkormányzata az Szt. és a Gyvt. általi felhatalmazás alapján, végrehajtásukra rendeletet alkotott, és jelenleg az alábbi témákban van hatályos önkormányzati rendelet szociális és gyermekvédelmi területen:

- a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások,
- a szociális szolgáltatások,
- a gyermekek ellátása,
- a nevelési-oktatási intézmények étkezési térítési díja.

A képviselő-testület alkotta meg az Orosházi Kistérségi Társulás szociális és gyermekvédelmi szolgáltatásait szabályozó rendeletet, amely jogalkotási feladat Orosháza város székhely település státuszából adódott.

Az önkormányzat folyamatosan teljesítendő feladata: A rendeletek felülvizsgálata és aktualizálása a gazdasági, a társadalmi, azon belül is a jogi környezet változásai miatt, figyelemmel a helyi igények és szükségletek alakulására is.

b) Végrehajtási feladatok

ba) Az Önkormányzat hivatalában folyó hatósági munka eredményeként a tartósan vagy átmenetileg anyagi problémákkal küzdő emberek kapnak segítséget a szociális segélyezés és a gyermekvédelmi támogatás különböző formáival: a rendszeres vagy átmeneti, a pénzbeli vagy természetbeni juttatásokkal.

bb) Az Önkormányzat fenntartásában működő ESZK személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokat végez és ellátást nyújt az arra rászorulóknak. Az Önkormányzat szociális ellátó tevékenysége mellett tovább színesítik a kínálatot a városban egyházi, nem állami fenntartók és természetes személyek fenntartásában működő szociális szolgáltatók is, időnként versenyhelyzetet teremtve.

Szociális és gyermekjóléti ellátások intézményfenntartók szerint (2020.12.31.)

Ellátás megnevezése	Fenntartók szerinti bontásban				
	Önkormányzat	Egyház	Civil szervezet	Magán-vállalkozás	Orosházi Kistérségi Társulás
Alapellátások:					
Gyermekjóléti Központ és Családsegítő Szolgálat	-	-	-	-	X
Bölcsőde	X	-	-	-	-
Családi bölcsőde	-	-	-	X	-
Gyermekek Átmeneti Otthona	-	-	X	-	-
Családok átmeneti otthona	-	-	X	-	-
Szociális étkeztetés	X	X	-	-	-
Népkonyha	-	X	-	-	-
Házi segítségnyújtás	X	X	-	-	-
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	-	-	-	-	X
Alacsony küszöbű ellátás szenvedélybetegek részére	-	-	X	-	-
Közösségi ellátás	-	-	X	-	-
Támogató szolgálat	-	-	X	-	-
Fejlesztő foglalkoztatás	X	-	-	X	-
Nappali ellátások:					
Idősek nappali ellátása, ezen belül demens személyek nappali ellátása	X	X	-	-	-
		-	-	-	-
Fogyatékos személyek nappali ellátása	X				
		-	-	-	-
Hajléktalanok nappali melegedője	X				
Pszichiátriai és Szenvedélybetegek nappali ellátása	X				
Tanyagondnoki szolgálat	X	-	-	-	-
Tartós bentlakásos ápolást gondozást nyújtó intézmények					
Idősek otthona (átlagos	X	-	-	-	-

Ellátás megnevezése	Fenntartók szerinti bontásban				
	Önkormányzat	Egyház	Civil szervezet	Magán-vállalkozás	Orosházi Kistérségi Társulás
szükségletű és demens ellátás)					
Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények					
Hajléktalanok éjjeli menedékhelye	X	-	-	-	-
Hajléktalan személyek átmeneti szállása	X	-	-	-	-

(Forrás: Önkormányzat adatbázisa)

III.

Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások

A közigazgatás átszervezése során az önkormányzat két lépcsőben, 2013. január 01. és 2015. március 01. időpontokhoz kötötten feladatokat és hatásköröket adott át a létrejött járási hivatalnak. Az ügyintézési helyszíneket és a települési támogatásként elnevezett, de a már korábban is preferált célra és hasonló feltételekkel nyújtott segélyeket új néven is lassan megszokták az ügyfelek. Alig néhány esetben szükséges bevonni az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat munkatársait, hogy segítsék a kérelmeket előterjeszteni.

A 2019. november hóban elfogadott legújabb Konceptió óta a pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet három alkalommal került módosításra azzal a céllal, hogy a szociálisan rászorultakhoz szélesebb körben, könnyebb hozzáférési feltételekkel és magasabb összegben, értékben juthasson el a segítség. Az Önkormányzatnak egyre inkább a saját forrásaira kellett támaszkodnia a támogatások nyújtásakor annak következtében, hogy a jogalkotó az Szt.-ben több, különböző céllal nyújtott segély kötelező jellegét, és ezzel együtt az állami részfinanszírozásukat is megszüntette, ezek önkéntes felvállalását az önkormányzatokra bízta.

Az Szt. 25. § (3) bekezdés b) pontja szerint „**Szociális rászorultság esetén a jogosult számára a képviselő-testület – az e törvényben és a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint – települési támogatást állapít meg**”.

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének többször módosított 4/2015. (II.25.) önkormányzati rendeletében (a továbbiakban: Rendelet) rögzített jogszabályi felhatalmazások alapján pénzbeli vagy természetbeni formában támogatási formákat biztosít.

I. Kríziskezelő rendkívüli települési támogatás típusai

1. Gyermek rendkívüli települési támogatása

A képviselő-testület a gyermekek esetenkénti létfenntartási gondjainak enyhítésére az alkalmanként jelentkező többletkiadások fedezése céljából a gyermekek rendkívüli települési támogatását nyújtja. Ugyanazon jogosultra tekintettel általában négy alkalommal nyújtható egy évben. Összege esetenként, a családban nevelkedő gyermekek számának függvénye.

2. Átmeneti települési támogatás

A képviselő-testület esetenként, a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, önmagukról vagy családjukról más módon gondoskodni nem tudó személyek részére pénzbeli vagy természetbeni ellátás formájában biztosítja. Ezen támogatási forma kivételes méltányossági feltételek okán – a kérelmező igazolja ennek fennállását - is megállapítható. Ugyanazon jogosultra tekintettel általában négy alkalommal nyújtható egy évben. A támogatás összege alkalmanként legalább 2.000.- forint és legfeljebb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegével (2018. év és 2020. év között 28.500.- forint) azonos. Elemi kár esetében az előzőekben leírt összegnél magasabb összeg is megállapítható.

3. Rendszeres települési támogatás

Képviselő-testületi hatáskörben, a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, és időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére, pénzbeli ellátásként nyújtható támogatás. Évente egy alkalommal, a támogatásra okot adó körülmény fennállásának időtartamára, de legfeljebb 6 hónapra állapítható meg, havi összege 20.000.- forint. Ismételten ugyanazon személy tekintetében az előző rendszeres települési támogatás lejártától számított 6 hónapon belül állapítható meg.

II. Szociális biztonságot erősítő települési támogatás típusai

1. Lakhatási települési támogatás

Képviselő-testületi hatáskörben, a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott hozzájárulás. Elsősorban természetbeni ellátás formájában és a lakásfenntartással összefüggő azon rendszeres kiadásokhoz kell nyújtani, amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti.

2. Szemétszállítási települési támogatás

Képviselő-testületi hatáskörben, a lakásfenntartással kapcsolatos terhek csökkentésére a még meg nem fizetett tárgyévi hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díj részben vagy egészben történő kiegyenlítésére nyújtható támogatás. A jogosultság megállapításához, a kérelmező ügyfél jövedelmi viszonyai mellett, a 70. életév betöltése, mint együttes feltételeknek kell fennállni. A Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zrt. által kiszámlázott szolgáltatási díj összegében kerül megállapításra a támogatás, ezt követően átutalásra kerül természetbeni juttatásként.

3. Adósságkezelési célú települési támogatás

A képviselő-testület a szociálisan hátrányos helyzetben lévők adósságterhének enyhítése és lakhatási körülményeinek javítása céljából biztosítja, amelynek keretében a jogosultak adósságcsökkentési támogatásban és 12 hónapon át adósságkezelési tanácsadásban részesülnek. A támogatás igénybevételének időtartamára a jogosultak lakhatási települési támogatásban is részesülnek.

4. Gyógyszer-kiváltás települési támogatása

A szociálisan rászorult személyek részére, az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás pénzbeli ellátás formájában. A képviselő-testület e támogatást, azon szociálisan rászorult személyek számára nyújtja, aki az Szt. szerinti alanyi vagy normatív közgyógyellátásra nem jogosult, de esetében a havi rendszeres gyógyszerészükséglet eléri, a Rendeletben szabályozott jövedelmi feltételekhez irányzott havi kiadásokat.

5. Védőoltás települési támogatása

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény hatálya alatt álló 0-18 éves korú gyermek részére az agyhártyagyulladás, a rota vírus, a bárányhimlő elleni védőoltás költségeihez, valamint a 65. életév feletti személyek részére pneumococcus okozta megbetegedési veszély elhárítása célját szolgáló védőoltás költségeihez megelőlegezett hozzájárulás. Személyenként és alkalmanként az oltóanyag vételárának igazolt összegéig, de legfeljebb 25.000.- forintig terjedhet.

6. Temetési települési támogatás

Képviselő-testületi hatáskörben annak a személynek nyújtható, aki az elhunyt személy eltemetetéséről gondoskodott annak ellenére, hogy arra nem volt köteles, vagy tartására köteles hozzátartozó volt ugyan, de a temetési költségek viselése a saját maga, illetve családja létfenntartását veszélyezteti. A haláleset bekövetkezésétől számított 90 napon belül lehet benyújtani kérelmet. A támogatás összege 40.000,- Ft.

III. Újszülöttek köszöntése

Életkezdési támogatás

Az Önkormányzat azon újszülötteknek biztosítja, akiknek anyakönyvezése időpontjában Orosháza Város közigazgatási területén bejelentett lakóhelye van. A 18.000,- Ft értékű természetbeni támogatás gyermekenként egy alkalommal vehető igénybe. Félévente ünnepélyes keretek között kerül átadásra a gyermek családja részére a Petőfi Művelődési Központban.

IV. Az Önkormányzat kötelező természetbeni szolgáltatása

Köztemetés

A haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat képviselő-testülete – a halálesetről való tudomásszerzést követő huszonegy napon belül – gondoskodik az elhunyt személy közkölségen történő eltemettetéséről, ha nincs, vagy nem leheto fel az eltemettetésre köteles személy, vagy az az eltemettetésről nem gondoskodik. A nem orosházi lakóhelyű elhunyt esetében a köztemetés költségét a lakóhely szerinti települési önkormányzat megtéríti Orosházának.

Fontos megjegyezni, hogy 2020. évben beszerzési eljárás keretében került kiválasztásra három évre az a temetkezési vállalkozó, aki a kegyeleti szempontok figyelembe vétele mellett a legkedvezőbb áron végzi el a szolgáltatásokat. Az Szt. a támogatás települési rendeletbe való foglalását kötelező jelleggel rögzíti.

V. A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII.23.) Korm. rendelet által meghatározott jegyzői feladat- és hatáskörök közül a leggyakrabban megjelenő feladatok

- A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálása és ehhez kapcsolódóan évente kétszer – augusztus és november hónapban – egyszeri juttatás biztosítása, a gyermekek hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetének megállapítása.
- A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoztatásról szóló törvény szerinti családvédelmi koordinációs feladattal összefüggő koordinációs feladatok elvégzése.
- A gyermek családi jogállásának rendezése érdekében megállapítja a gyermek családi és utónevét.
- Hatósági megkeresésre környezettanulmány, vagyonleltár készítése.
- Nagykorú apa esetén teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat rögzítése.

A fentiekben bemutatott pénzbeli és természetbeni ellátásokat megállapító határozatok számát és a támogatásokra fordított önkormányzati költségvetési forrás összegeit a következő táblázat foglalja össze:

Határozatok Jogcím szerint	2018 (db)	Ráfordítás (eFt)	2019 (db)	Ráfordítás (eFt)	2020 (db)	Ráfordítás (eFt)
Gyermekek rendkívüli települési támogatása	306	2.594.-	274	2.580.-	312	2.978.-
Átmeneti települési támogatás	1545	10.599.-	1329	9.360.-	1468	11.935.-
Szilárd tüzelőanyag vásárlása céljából nyújtott átmeneti települési támogatás	814	12.340.-	700	14.080.-	723	14.420.-
Rendszeres települési támogatás	1	60.-	1	20.-	1	40.-
Lakhatási települési támogatás	404	20.564.-	291	15.474.-	236	12.799.-
Szemétszállítási települési támogatás	41	139.-	72	253.-	90	325.-
Adósságkezelési célú települési támogatás	5	779.-	0	0	0	0
Gyógyszerkiváltás települési támogatása	36	2.548.-	42	2.512.-	50	3.342.-
Védőoltás települési támogatása	0	0	2	32.-	0	0
Temetési települési támogatás	45	1.350.-	24	750.-	46.-	1.610.-
Köztemetés	39	4 809.-	46	3 733.-	23.-	3 814.-
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	759	-	595	-	519	-
Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása	390	-	370	-	362	-

(Forrás: Önkormányzati adatok)

VI. Szünidei gyermekétkeztetés

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg ételt ingyenesen biztosítja. Valamennyi tanítási szünetre megszervezésre kerül a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek étkeztetésére vonatkozóan, amelyet a szülők tetszőlegesen igényelhetnek. Számukra az állam költségvetési forrásból megtéríti az étkezés költségét.

Orosházán képviselő-testületi döntés alapján az ingyenes szünidei étkeztetés kiterjesztésre került, azon gyermekek részére is, akik kizárólag rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak. **Mindezt az önkormányzat saját költségvetési forrásai terhére biztosítja.**

Az ételt Orosháza Város Önkormányzat Gyermek- és Diákélelmezési Intézmény állítja elő. Az önkormányzat a napi egyszeri meleg étel átvételének helyszínét az igénylők lakóhelyéhez közeli intézmények rendelkezésre állásával biztosítja. Kiscsákóra és Orosháza Város közigazgatási területén lévő egyes tanyavilágot is beleértve, a tanyagondnokok és a Polgármesteri Hivatal dolgozói szállítják ki a gyermekek ebédjét. Az igénybevételt az alábbi mutatók jellemzik:

Szünidei gyermekétkeztetésben részt vevő gyermekek száma Orosházán

Megnevezés	Szünidei étkezést igénybe vevő gyermekek száma (fő)		
	2018	2019	2020
Tavaszi szünet	72	146	108
Nyári szünet	265	344	294
Őszi szünet	125	96	99
Téli szünet	167	168	265

(Forrás: Önkormányzati adatok)

VII. Nem szociális rászorultság alapján nyújtott támogatási formák

1. Családi otthonteremtési kedvezmény

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének a használt lakás vásárlási támogatásról szóló 10/2016. (V.2.) önkormányzati rendelete alapján, a jogosultak használt lakás vásárlásához, bővítéséhez támogatásban részesülhetnek. Az egyszeri, vissza nem térítendő támogatás azon Orosháza város közigazgatási területén használt lakást vásárló személyek részére adható, akiknek munkáltatója visszatérítendő vagy vissza nem térítendő lakáscélú támogatást nyújt. A támogatás összege megegyezik a munkáltató által nyújtott támogatás összegével, minimálisan 200.000,- Ft, maximálisan 600.000,- Ft.

2. Építményadó mentesség

Orosháza város a 70. év felettiek részére biztosítja, melynek keretében egy garázs használata ingyenes.

A táblázatok adatai alapján összegezve a szociális jogszabályok változásának hatásait megállapítható, hogy

- a költségvetésben a segélyezési kiadások finanszírozásában leginkább az önkormányzat saját forrásai dominálnak,
- az egyes támogatásokat a hozzájárítás feltételeinek könnyítése miatt általában nagyobb számban tudják igénybe venni a rászorulóknak,
- a korábbi időszakban felvállalt támogatásokat – tüzelőtámogatás, életkezdési támogatás, szünidei gyermekétkeztetés kiterjesztése, karácsonyi csomagok, utalvány gyermekeknek – örömmel fogadták és igénybe veszik a lakosok.

IV.

Szociális igazgatási tevékenység, fenntartói és egyéb feladatok

A szociális igazgatási tevékenység mutatói

Megnevezés	2018. év	2019. év	2020. év
Ügyfelfogadáson megjelent ügyfelek száma (fő)	9376	9149	8725
Helyszíni szemlék száma (környezettanulmány) (db)	492	395	357
Első fokú határozatok száma (db)	4477	3708	4027

(Forrás: Önkormányzati adatok)

Különösen fontos a szociális biztonság megteremtésére való törekvés, a prevenció elsődlegessége a negatív következményekkel járó helyzetek kialakulásának megelőzésére. A jogszabályi környezet gyakori változásával lépést tartani, nemcsak a személyi felkészültség tekintetében, hanem a helyi jogalkotói feladatok szükségességének és tartalmának felismerésében, tekintettel a lakosság jogos és kielégíthető igényeire. További cél a szociális ellátórendszer szervezeti egységeivel együttműködve – kiemelve az észlelő- és jelzőrendszert - elérni és bevonni a támogatásra rászoruló lehető legtöbb orosházi lakost az ellátási rendszerébe, és megtalálni számukra a leoptimálisabb támogatási formát.

Az I. fokú szociális és gyámhatósági feladat- és hatáskörrel rendelkező hatóság, a továbbiakban is célként és követelményként határozza meg, hogy a mindennapi közigazgatási tevékenységeket a szakszerűség és a jogszerűség tükrében, a szakmai munka minőségi színvonalának folyamatos jobbításával végezze, amelyet a munkaszervezés eszközeivel, team munkával, önképzéssel és a továbbképzések teljesítésével kell megvalósítani.

Mindezekből adódóan a feladatellátás során a nagykorú, gondnokság alatt álló személyek és szülő (k) vagy gyám(ok) által nevelt és gondozott gyermekek számára pénzbeli és természetbeni ellátások nyújtása biztosításra került rászorultság esetén.

A lakhatási települési támogatásban részesülők esetében a tényállás tisztázása okán, a támogatást kérelmező lakóhelyén környezettanulmány (helyszíni szemle) készítése történik.

Túlnyomó többségben a kérelmet személyesen terjesztik elő az ügyfelek. A tényállás tisztázását követően 8 napon belül, I. fokú érdemi döntés kerül kiadmányozásra és expedálásra. Az esetek rendkívül csekély részében választják az ügyfelek e tekintetben az elektronikus úton történő kapcsolattartást, jellemzően a személyes kapcsolattartás dominál. A bemutatott három évben jogorvoslati kérelmet senki nem nyújtott be Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testülete, illetve más fellebbviteli hatóság részére.

Ezekon felül, feladatokként jelenik meg:

- a lakosság egészségügyi alapellátásának biztosításával, a háziorvosok működésével kapcsolatos egyes feladatok végrehajtása,
- a szociális szolgáltatástervezési koncepció és felülvizsgálata,
- idősügyi koncepció és felülvizsgálata,
- gyermekvédelmi beszámoló,
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítése és felülvizsgálata,
- a szociális, gyermekvédelmi és egészségügyi ágazatot érintő önkormányzati rendeletek tervezeteinek elkészítése,
- a segélyezés finanszírozási alapját és kereteit szolgáló programköltségvetés tervezése, a rászorulóknak természetbeni juttatásának szervezése (pl. tűzifa-juttatás),
- a „védendő fogyasztó” státusz megszerzésére irányuló közüzemi formanyomtatvány kitöltése, záradékolása,

- a veszélyhelyzettel összefüggő többletfeladatok ellátása,
- a szünidei gyermekétkeztetés megszervezésében való részvétel, egyes akciók szervezése, mint pl. karácsonyi időszakban 2018 és 2019 években csomagosztás, valamint 2020. évben 5.000.- forint értékű utalvány átadása.

A veszélyhelyzet ideje alatt teendő, egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokkal kapcsolatos intézkedésekről, valamint a szociális és gyermekvédelmi szolgáltatásoknak a veszélyhelyzet ideje alatt elrendelt működési rendjéről szóló 556/2020. (XII. 4.) Korm. rendelet 9. §-a szerint „Az e rendelet hatálybalépésekor fennálló és a veszélyhelyzet ideje alatt lejáró rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság időtartama, valamint a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállását megállapító határozat hatályának időtartama meghosszabbodik a veszélyhelyzet megszűnésének hónapját követő második hónap végéig.”

Előrevetíthetően a veszélyhelyzet megszűnését követően e jogosultságok (mintegy 500) iránti kérelmet az ügyfelek közel azonos időszakban fogják benyújtani, mely jelentős többletfeladatot fog jelenteni az ügyintézők számára.

Hálás feladat a **szépkorú** személyek köszöntésének szervezésében való részvétel, mely 2018. évben 21, 2019. évben 22, 2020. évben 21 alkalommal történt.

Az önkormányzat fenntartói feladatainak körében:

- az ESZK törvényességi ellenőrzése, a szakmai munka eredményességének vizsgálata, a Képviselő-testület részére az ellenőrzésről szóló beszámolók elkészítése évenkénti rendszerességgel,
- az ESZK működésével kapcsolatos testületi előterjesztések elkészítése,
- a személyi térítési díjakkal kapcsolatos méltányossági kérelmek pénzügyi bizottsági előterjesztése,
- az intézményvezetői döntésekkel szembeni jogorvoslati kérelmek döntés-előkészítése,
- a szociális szolgáltatások fejlesztésére irányuló önkormányzati pályázatok elkészítésében való részvétel, szükség szerint,
- a szakmai programok áttekintése aláírás előtt,

a szolgáltatói nyilvántartáshoz kapcsolódó engedély kérelmek, bejelentések.

A gyermekek ellátásában az állami szerepvállalás jóval nagyobb, mint az meg is figyelhető az intézményi és a szünidei gyermekétkeztetés, vagy az évi kétszeri Erzsébet-utalvány juttatás esetében, ahol jellemző a kifizetések 100 %-os állami megtérítése. Ezek jogcímhez kötött nyújtott költségvetési források a gyermekek ellátásához, kiváltképp a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek, a hátrányos helyzetű és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátásához biztosítják a

finanszírozást. Megjegyzendő, hogy az évente kétszer, augusztus és november hónapban juttatott Erzsébet-utalvány gyermekenkénti összegét 2017. évtől 5.800,-Ft-ról 6.000,-Ft-ra emelték, a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállása esetén pedig 6.500,-Ft-ra. 2019 augusztusától a támogatás pénzbeli ellátásként kerül kifizetésre.

További cél a szociális ellátórendszer szervezeti egységeivel együttműködve elérni és bevonni a segélyre rászoruló lehető legtöbb orosházi lakost a segélyezés rendszerébe, és megtalálni számukra a legoptimálisabb támogatást.

2019. augusztusától kiemelt cél a védőoltás települési támogatásának eljuttatása az arra rászorult gyermekek és 65 év feletti idősök részére, melynek érdekében az Önkormányzat több háziorvossal, a praxisközösség tagjaival egyeztetést folytatott, valamint együttműködési megállapodást kötött a városban működő, hét gyógyszertárral az oltóanyag biztosítása érdekében.

V.

Szociális szolgáltatások

1. Az ellátási kötelezettség teljesítése

Az Szt. 86. § (1)–(2) bekezdései az alábbiak szerint rendelkezik a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások területén az *ellátási kötelezettségről*:

„(1) A települési önkormányzat köteles biztosítani

- a) a családsegítést, ha polgármesteri hivatalt működtet vagy a közös önkormányzati hivatal székhelye a településen van,
- b) étkeztetést,
- c) házi segítségnyújtást,
- d) állandó lakosainak számától függően a (2) bekezdés szerinti szociális szolgáltatásokat,
- e) az a)–d) pontban nem említett szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

(2) Az a települési önkormányzat, amelyiknek területén

- a)*
- b) háromezer főnél több állandó lakos él, az a) pont szerinti alapszolgáltatást és idősök nappali ellátását,
- c) tízezer főnél több állandó lakos él, az a)–b) pont szerinti alapszolgáltatásokat és a b) pontban nem említett nappali ellátást,
- d) harmincezer főnél több állandó lakos él, az a)–c) pont szerinti szociális szolgáltatásokat, időskorúak gondozóházát, éjjeli menedékhelyet, hajléktalan személyek átmeneti szállását köteles biztosítani.”

A beidézett joghelyeken felsoroltak közül – tekintettel a város lakosságszámára – Orosházán a 86. § (1) bekezdésben és a (2) bekezdés a)–c) pontjában foglaltak képezik az önkormányzat kötelező feladatait a szociális szolgáltatások területén.

Önként vállalt feladatok:

Csak a harmincezer fő lakosságszám feletti településen kötelezőek az átmeneti ellátások. Orosházán ezek közül még a harmincezer főnél magasabb lakosságszám idején kiépítést nyert és jelenleg is működő átmeneti elhelyezést nyújtó ellátások a hajléktalanok éjjeli menedékhelye és a hajléktalan személyek átmeneti szállása.

Ellátási kötelezettséget meghaladó, de több évtizede hagyományos a tartós bentlakásos ápolást, gondozást nyújtó idős otthoni ellátás.

Az alapellátások rendszerét színesíti és erősíti a tanyagondnoki szolgáltatás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, az alacsony küszöbű ellátás a szenvedélybetegségek megelőzésére, a közösségi ellátás, támogató szolgálat.

A Gyvt. 94. § (3) bekezdése az alábbiakat mondja ki:

„(3) Az a települési önkormányzat, fővárosban a kerületi önkormányzat, amelynek területén

- a) tizezemél több állandó lakos él, *bölcsődét*,
 - b) húszezernél több állandó lakos él, az a) pontban meghatározottak mellett *gyermekek átmeneti otthonát*,
 - c) harmincezernél több állandó lakos él, az a) és b) pontokban meghatározottak mellett *családok átmeneti otthonát*,
- köteles működtetni.”

A gyermekek napközbeni ellátását biztosító *bölcsőde* az ESZK szervezetén belül integráltan működik, két telephelyen.

Egyéni vállalkozás formájában két *családi bölcsőde* is színesíti az ellátási palettát településünkön.

A *gyermekek átmeneti otthona* ellátási szerződés útján kerül biztosításra az SOS-Gyermekfalu Magyarországi Alapítványán keresztül.

A *családok átmeneti otthona* már nem kötelezően ellátandó feladat a településen, de támogatási szerződés útján hozzájárul Orosháza Város Önkormányzata az orosházi lakosok ellátásához.

Fenntartók szerint is sokszínűség mutatkozik a szociális ellátásban:

- az Önkormányzat működteti a kötelező alapszolgáltatásokat és a vállalt átmeneti és tartós bentlakásos ellátásokat az ESZK útján,
- egyházi fenntartásban is működik étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása;
- az Orosházi Kistérség Többcélú Társulása működteti a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást és a Gyermekjóléti Központ és Családsegítő Szolgálatot;
- civil szervezet működteti a gyermek átmeneti otthonát, a családok átmeneti otthonát, az alacsony küszöbű ellátást, a közösségi ellátást és a támogató szolgáltatást, alacsony küszöbű ellátást szenvedélybetegek részére,
- Dél-békési Étkeztetési Centrum szociális szolgáltató a Magyar Pünkösdi Egyház Humán Szolgáltató Központja fenntartásában népkonyhát működtett Orosházán, mely ellátás keretében hétfőtől péntekig minden rászoruló meleg ételhez jut.

A Koncepcióban – mint az előbbi felsorolásból látszik – méltán az ESZK áll a középpontban, mivel az önkormányzat kötelező szociális feladatainak többségét, és – részben - gyermekvédelmi feladatait, valamint önként vállalt szociális feladatait az intézmény útján valósítja meg.

2. Egyes szociális alapellátások

A szociális alapellátások elérhetőségéről, a hozzájárulásról valamennyi települési önkormányzat köteles gondoskodni intézmény fenntartóként vagy szolgáltatóként, ellátási szerződés útján vagy társulásban való részvétellel. Az önkormányzat kihasználta ezeket a szervezési lehetőségeket és a leghatékosabb módon biztosítja az egyes alapellátásokat.

Általában minden jogos igénybevevői kérésnek eleget tudnak tenni a szolgáltatók a kötelező alapellátások területén, ezért a szociális alapellátásban – néhány ritka, rövid időtartamú alkalmától eltekintve – nincs Oroszáján várólista.

2.1. Étkeztetés

E szolgáltatás keretében azoknak a szociálisan rászorult személyeknek a legalább napi egyszeri meleg étkeztetéséről kell gondoskodni, akik azt koruk, egészségi állapotuk vagy egyéb ok – fogyatékoság, szenvedélybetegség, hajléktalanság – miatt önmaguknak, illetve eltartottaiknak tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

Az ESZK integrált szervezeti rendszerében az étkeztetés feladatellátás és annak szervezése az idősök klubjainál van: Platán Idősök Otthona és Idősök Klubja (korábban Öreg Tölgy Klub), Gyöngyvirág Klub, Reménység Klub, Ószirozsa Klub. A szociális étkeztetés szervezését egy fő asszisztens végzi a Platán Idősök Otthona és Idősök Klubjában.

Az étkeztetésben részesülők jelentős része idős koruk és korlátozott önállósági képességük miatt igényli a napi egyszeri meleg étel biztosítását. Az étkeztetés hétfőtől-vasárnapig, illetve igény szerinti rendszerességgel történik. Az étel elfogyasztható a klubokban, helyben fogyasztással, de igénylehető elvitellel és házhoz történő kiszállítással is.

Az étkeztetésben ellátottak száma

Megnevezés	2018. dec. 31.	2019. dec. 31.	2020. dec. 31.
Helyben étkezők	53	51	50
Elvitellel étkezők	49	54	67
Kiszállítással étkezők	106	100	128
Összesen	208	205	245

(Forrás: ESZK)

Az ESZK e tevékenység végzésére határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik. Az ételek előállítása a főzőkonyhán történik a hét minden napján és ünnepnapokon is. A működőképesség folyamatos fenntartása érdekében rendszeres a gépek, berendezések karbantartása, felújítása, új eszközök beszerzése, gondoskodás a higiéniás feltételekről.

A főzőkonyha a szociális étkeztetésen, mint alapellátáson túlmenően főz az ESZK intézményi ellátottjai és dolgozói számára is.

A szolgáltatók közül az ESZK-et, mint önkormányzati fenntartású intézményt terheli ellátási kötelezettség. Ebből következik, hogy felső határok nélkül ki kell elégíteni valamennyi jogos igényt, és ahhoz kell alakítani a kapacitást.

Az étkeztetési szolgáltatás igénybe vételének növekvő tendenciája figyelhető meg az ESZK esetében. Az ESZK törekszik arra, hogy az étkezést igénybe vevő ellátottak véleményei, javaslatai személyesen is meghallgatásra kerüljenek, annak érdekében, hogy a főzőkonyha által készített ételek – a jogszabályi elvárások mellett – lehetőleg tükrözzék az ellátottak igényeit, elvárásait.

A városban a szolgáltatás változatosságát eredményezi, hogy az ESZK mellett szociális étkeztetést nyújt a Győry Vilmos Evangélikus Szeretetszolgálat (Orosháza, Thék Endre u. 2.), a békéscsabai székhelyű Községi Misszió, továbbá a Dél-békési Étkeztetési Centrum szociális szolgáltató a Magyar Pünkösdi Egyház Humán Szolgáltató Központja fenntartásában.

A *Győry Vilmos Evangélikus Szeretetszolgálat* ellátási adatai az alábbiak szerint alakultak:

2019. év: 26 fő

2020. év: 43 fő

A *Humán Szolgáltató Központ* ellátási adatai az alábbiak szerint alakulnak:

2019. év: 480 fő

2020. év: 540 fő

A szociális étkeztetésben cél kell, hogy legyen:

- az ellátottak egészségi állapotához igazodó speciális étkeztetés biztosítása szakorvosi javaslatra,
- a központi jogszabályokból és az Országos Ételmezés- és Táplálkozástudományi Intézet ajánlásaiból következő normák betartásával készült ételek előállítása.

2.2. Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás kapcsán az önkormányzatnak ellátási kötelezettsége van. A házi segítségnyújtás **alapvető célja**, hogy a városunkban élő rászorulóknak fizikai, mentális, szociális szükségletét lakóhelyükön, saját otthonukban, életkoruknak, élethelyzetüknek, és egészségi állapotuknak megfelelően, a meglévő képességeiknek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével segítse.

A házi segítségnyújtás **feladata**, az igénybe vevők saját lakókörnyezetében biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást.

A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy – a szociális segítség tevékenységeit is magába foglaló – személyi gondozást kell nyújtani.

Szociális segítség keretében háztartási segítségnyújtás:

- a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés,
- a háztartási tevékenységben való közreműködés,
- segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában,
- szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

Személyi gondozás keretében gondozás és háztartási segítségnyújtás:

- az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása,
- a gondozási és ápolási feladatok elvégzése,
- a szociális segítség körébe tartozó feladatok elvégzése.

Ez az ellátás az önellátásra részben képes egyedülálló vagy családban élő idősök helyzetén tud javítani, az ellátottak saját otthonában.

Az ellátás jogos igénybe vételét a gondozási szükséglet vizsgálata garantálja. Az ESZK és a fenntartó is arra törekszik, hogy a lakosság értesüljön a szolgáltatás igénybevételének lehetőségéről, és az arra rászorulóknak minél nagyobb létszámban igénybe tudják venni a házi segítségnyújtást.

Az igénybe vevők számának növelése érdekében és nem utolsósorban a jövedelmi helyzetük miatt rászoruló személyeken való segítség okán a házi segítségnyújtást az Önkormányzat 2018. április 1. napjától a gondozási szükséglettel rendelkezők számára térítésmentesen biztosítja.

Az ESZK integrált szervezeti rendszerében a feladatellátás és annak szervezése az idősök klubjainál történik. Az ellátás igénybevétele növekvő tendenciát mutat.

E tevékenységre a működési engedély határozatlan időre szól.

A gondozók által ellátottak száma

Ellátottak (fő)	2018. dec. 31.	2019. dec. 31.	2020. dec. 31.
	128	130	151

(Forrás: ESZK)

Az ESZK mellett házi segítségnyújtást végez a Győry Vilmos Evangélikus Szeretetszolgálat (Orosháza, Thék Endre u. 2.) és a Községi Misszió, mely 2018. január 1. napjától átadta a házi segítségnyújtás szociális alapszolgáltatását a Humán Szolgáltató Központ részére.

A Győry Vilmos Evangélikus Szeretetszolgálat ellátási adatai az alábbiak szerint alakultak:

2019. év: 52 fő

2020. év: 54 fő

A Humán Szolgáltató Központ ellátási adatai az alábbiak szerint alakulnak:

2019. év: 111 fő

2020. év: 105 fő

2.3. Jeizőrendszeres házi segítségnyújtás (Orosháza, Szabadság tér 4-6.)

A saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időszerű vagy fogyatékos személyek, pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából térítésmentesen nyújtott ellátás. Az Önkormányzat az ellátás szervezésekor önként vállalta a szolgáltatásban való részvételt.

Az ellátást elsősorban az egyedül élő és a kétszemélyes háztartásban élő 65 éven felüliek, valamint fogyatékos személyek veszik igénybe.

Az Orosházi Kistérség Többcélú Társulása által működtetett szolgáltatás, amely 2007. évben indult 210 db jelzőkészülék kihelyezésével. A működési engedély 360 db készülék működtetésére szól. Még a 2015. évi Konceptióban fogalmazódott meg az a cél, hogy a rendszert 100 %-ban fel kellene tölteni az 54 fő, orosházi várólistán lévő személy ellátása érdekében. Ezt 2016. évben sikerült elérni, amikor Orosháza Város Önkormányzata biztosított forrást 54 db készülék megvásárlására és a várólistán szereplő orosházi lakosoknál kihelyezték azokat. Ezzel a rendszer elérte a 360 db készülék számot. További bővítés nincs tervezve, mert mára a visszaadott készülékek fedezik az új igényeket, illetve 4-5 db tartalék készülék is marad.

Ezen szolgáltatás székhelye Orosháza, Szabadság tér 4-6. A diszpécserközpontja Gádosor, Fő utca 10. szám alatt működik.

A gondozási feladatot Orosházán 6 fő erre szerződött gondozónő látja el, akik jelzés esetén 30 percen belül megjelennek a hívás helyszínén. Általában elesés és magas vérnyomással összefüggő rosszullétek miatt szólnak a hívások. Ezek közül havonta 1-2 komolyabb, akár életmentő jelentőségű hívás, és mentőszolgálat vagy központi orvosi ügyelet bevonásával végződik.

A 6 fő gondozói létszámot szükséges, de egyre nehezebb fenntartani. Szolgálatuk napi 24 óra, amelynek vállalása szinte lehetetlen egy máshol munkában álló gondozó számára, mert a munkahelyéről nem távozhat, ha hívást kap. Ezért elsősorban nyugdíjas gondozók vállalják el ezt a munkát, akik viszont a saját családjukban is elkötelezettek, pl. unokákkal való foglalkozás, idős szülőről gondoskodás miatt.

A jelzőrendszeres segítségnyújtás igénybevétele a 2018-2020. évben

	Felszerelt készülékek száma (darab)
2018.	428
2019.	363
2020.	413

(Forrás: Kistérségi adatok)

2.4. Tanyagondnoki szolgálat (Orosháza, Teréz u.14.)

A külterületi lakott helyeken végzi az egyes kötelező alapellátási feladatokat. A szolgáltatás célja: Orosháza külterületi, valamint tanyasi lakott helyeinek intézményhiányából eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, az elszigeteltség feloldása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.

A két körzetben működő tanyagondnoki szolgálat működési engedélye határozatlan idejű.

Az ellátottak önkéntes alapon, saját kérésre veszik igénybe a szolgáltatást, illetve a tanyagondnokok mérik fel az új igényeket, továbbá a jelzőrendszer segítségével kerülhetnek ellátásba.

A külterületen élő lakosok főbb problémái:

- magány, személyes kapcsolatok hiánya,
- alacsony iskolázottság, szakképzetlenség,
- munkanélküliség,
- alacsony jövedelmek, megélhetési problémák,
- elszigetelődés,
- szenvedélybetegségek megjelenése,
- hiányos vagy gyér infrastrukturális ellátottság.

A Tanyagondnoki Szolgálat I. és II. körzetében ellátott településrészek:

Kiscsákó, Monori ugarok, Bónumi tanyák, Gyökeresi tanyák, Alsótanyák, Felsőtanyák, Északi sor, Székácsföldek, Tomcsányi dűlő, Csorvási oldal, HosszúSORI ugarok, Szikhát tanya, Tatársánc tanya, Községporta, Kakasszék tanya, Héthalmi tanya, Forgácsrészi tanya, Tót tanyák, Szénási oldal, FelsőSÓS tanyák, Virágosdűlő, Alsósós tanyák, Kishegy, Külsőmonor, Belsőmonor, Külső hosszúSOR, Belső hosszúSOR, Orosházi pusztA, Gyopárosi ugarok.

A szolgáltató megkülönböztetett figyelmet fordít a távoli Kiscsákó lakosaira, akiknek alapvető szükségleteik kielégítése is nehézkes az infrastruktúra és a szolgáltatások hiányosságai, és nem utolsósorban az Orosházától való nagy földrajzi távolság miatt.

A tanyagondnokok által ellátottak száma

Ellátottak (fő)	2018. dec. 31.	2019. dec. 31.	2020. dec. 31.
	208	209	209

(Forrás: ESZK)

A nők magasabb átlagéletkorából eredően az elmagányosodás elsősorban őket érinti. Egyedülállóként inkább segítségre szorulóknak, ezért a tanyagondnoki szolgáltatást is a nők veszik igénybe többen.

A tanyagondnokok munkáját növekvő elégedettség és bizalom övezi.

Tárgyi feltételek vonatkozásában vérnyomásmérőket, vércukorszint mérőket szereztek be és fokozatosan lecserélték az elöregedett gépkocsikat. Az újonnan beállított gépjárművek terepjárók, melyekkel el lehet jutni a legelszigeteltebb tanyákra is. Továbbá hűtőtáskákat szereztek be, hogy a szolgáltatás biztonságát növeljék a bevásárlások során.

A mára kialakult tendenciát továbbra is fenn kell tartani és minél több külterületi lakost el kell érni a szolgáltatás megismertetése és elfogadtatása érdekében. Ezen keresztül lehetséges további szociális és gyermekvédelmi szolgáltatásokkal megismertetni és kapcsolatba hozni a külterületen élőket, melyek eredményeként kompenzálódhatnak a földrajzi helyzetükből adódó hátrányok.

2.5. Idősek és demens személyek nappali ellátása

Kötelező alapellátás. A nappali ellátást azok a személyek vehetik igénybe, akik saját otthonukban élő 18. életévüket betöltött, egészségi állapotuk, vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szorulnak, önmaguk ellátására részben képesek. Ezen kívül a klub helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi programoknak, csoportoknak is.

Az ESZK idős/demens személyek nappali ellátásának mutatói

Év	Engedélyezett férőhely szám	Időskorú ellátottak száma (fő)	Idős demens ellátottak (fő)	Kihasználtság %
2018. dec. 31.	115	94	24	81
2019. dec. 31.	120	100	22	80
2020. dec. 31.	120	105	20	85

(Forrás: ESZK)

Orosházán 4 telephelyen működik idősök nappali ellátása:

- Platán Idősek Otthona és Idősek Klubja „B” épület, Teréz u. 14. (Korábban: Öreg Tölgy Klub, Iglói u. 7.) - férőhely: 30 fő
- Reménység Klub: Lorántffy u. 35. - férőhely: 30 fő
- Gyöngyvirág Klub: Székács J. u. 3. - férőhely: 30 fő
- Ószirozsa Klub: Kiss Ernő u. 19. - férőhely: 30 fő.

Működési engedélyeik határozatlan idejűek.

A felülvizsgálat időszakában az idősök nappali ellátásának kihasználtsági mutatói emelkedő tendenciát mutatnak. A további igénybevétel növelése érdekében az idősök klubjai változatos programkínálattal teszik vonzóvá a szolgáltatást és nyílt napokat is tartanak. A klubokban lehetőség van személyi tisztálkodásra, a ruházat tisztítására, meleg étel fogyasztására, mentális gondozásra, egészségügyi ellátásra, foglalkoztatásra, felügyeletre, szabadidős programokon való részvételre, hivatalos ügyekben való segítségnyújtásra.

Az intézmény szükség szerint biztosítja az ellátottak ingyenes szállítását otthonuk és a klub között, mert sokan a távolság, az életkoruk vagy egészségi állapotuk, illetve az időjárási viszonyok miatt nem tudtak eljutni az intézménybe. A tanyagondnok munkatársak napi rendszerességgel szállítják a külterületen élő ellátottakat az idősek klubjaiba, akik aktívan részt vesznek a klub által kínált programokban, melynek eredményeképpen javult életminőségük és kevésbé magányosak.

Az ellátottak körét bővítő demens személyek nappali ellátása keretében napi rendszerességgel szerveznek egyéni és csoportos foglalkozásokat, a nyitvatartási idő egészében gondozói felügyeletet biztosítanak, igyekeznek megőrizni, lehetőség szerint fejleszteni az ellátottak meglévő képességeit.

Az ellátás igénybevevőinek száma emelkedő tendenciát mutat. Az ESZK intézményei mellett a város szervezett nyugdíjas közösségeiben, közösségi házaiban az aktív részvétel lehetősége alternatívát kínál a magány oldására, a társas kapcsolatok létesítésére. Sok idős ember él a civil szervezetek által kínált lehetőséggel.

Az Szt. szerinti idősek nappali ellátása évek óta folyik az egyházi fenntartású Győry Vilmos Evangélikus Szeretetszolgálatnál is.

A *Győry Vilmos Evangélikus Szeretetszolgálat* ellátási adatai az alábbiak szerint alakultak:

2019. év: 26 fő

2020. év: 59 fő

2.6. Fogytékos személyek nappali ellátása - Vadvirág Esély Klub (Orosháza, Október 6. u. 39.)

Kötelezően nyújtandó alapszolgáltatás. A klub enyhe- és középsúlyos, értelmileg akadályozott 16. életévet betöltött, önkiszolgálásra részben képes személyek számára biztosít lehetőséget napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, étkezésre, meglévő képességeik szinten tartására, képességeik fejlesztésére. A klub működési engedélye határozatlan idejű. Személyi és dologi feltételei biztosítottak. Férőhelyszám: 35 fő.

Az ellátottak négy gondozási csoportba vannak beosztva – 6-8 fő – életkor és fejlettségi szint figyelembe vételével. Az ellátottak közül 17 fő enyhe, 19 fő középsúlyos értelmi sérült a 2020. december 31-i állapot szerint. A mentális zavarok az életkor emelkedésével erősödnek. A probléma kezelése több türelmet, figyelmet és változatos kommunikációs eszközöket igényel. Súlyosbítja a helyzetet a párkapcsolatok hiánya, illetve a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedés nehézsége.

A TOP-5.2.1-15 pályázat révén energetikai korszerűsítése valósulhat meg: többek között felújításra kerülnek az intézmény nyílászárói, kazáncsere, az épület fal és földem szigetelése, napelemek telepítése fog megtörténni.

A Vadvirág Esély Klubban ellátottak száma nemek szerint

Megnevezés	2018. dec. 31.	2019. dec. 31.	2020. dec. 31.
Férfiak száma (fő)	20	19	20
Nők száma (fő)	17	17	16
Összesen (fő)	37	36	36

(Forrás:ESZK)

A Vadvirág Esély Klubban ellátottak száma életkor szerint

Megnevezés	2018.dec.31.	2019.dec.31.	2020.dec.31.
20 év alatt (fő)	0	0	0
20-30 év között (fő)	17	11	8
31-40 év között (fő)	14	15	12
41-50 között (fő)	6	10	14
51-60 között (fő)	0	0	2
Összesen (fő)	37	36	36

(Forrás:ESZK)

A felülvizsgálat időszakában az ellátottak 78 %-a betöltötte a 30. életévét. Az ellátottak életkorából következik, hogy a róluk gondoskodó szülők korosodó, egyre több betegséggel küszködő emberek.

Támogatott lakhatás létrehozásának igénye időről időre kérekként felmerül néhány ellátott törvényes képviselője részéről. A jövőben, ha pályázati forrás lehetővé teszi, az Egységes Szociális Központ ellátási feladatait bővítve, ezt a szolgáltatási formát is biztosítani szeretné a Békés Megye közigazgatási területén élő fogyatékos személyek részére.

A „másság” elfogadtatása az esélyegyenlőség érdekében továbbra is a koncepció célja. Ennek érdekében, amennyiben a Covid-19 vírushelyzet korlátozó intézkedései lehetővé teszik, évente megrendezik a Regionális Aranyvasni Találkozót, a „Ne érte, Vele fuss” érzékenyítő programot, az önkéntes kávéházi felszolgálatot. Új kezdeményezés a Nyílt hét, melyen iskoláskorú gyermekek a közös programok révén tapasztalhatják meg a fogyatékos személyek sokszínűségét és kreativitását. A játékonysági bál bevételét minden esetben a klubtagok igényeinek megfelelően használják fel.

A jelenlegi eredmények fenntartása mellett további célkitűzés az integráció szélesítése: a hagyományos, bevált rendezvényeken közös részvétel és fellépés a helyi iskolák tanulóival.

2.7. Fejlesztő foglalkoztatás

a) A fogyatékos személyek fejlesztő foglalkoztatása Szt. szerinti fejlesztési jogviszonyban történik és 26 fő részére nyújt munkalehetőséget. Időbeosztás: napi 4 óra hétfőtől péntekig, de az egyén szükségleteire tekintettel egyenlőtlen munkaidő beosztás is lehetséges. A rugalmasság oka annak elfogadása, hogy az egyén sajátosságait figyelembe kell venni, mert a foglalkoztatásban való részvétele a mindenkori, pillanatnyi pszichés állapotának függvénye.

A munka ellenértéke a fejlesztési foglalkoztatási óradíj, mely nem lehet kevesebb a mindenkori kötelező legkisebb órabér 30%-ánál.

A fejlesztő foglalkoztatás működési engedélye alapján a tevékenységi kör lényegében a korábbi: táskafélék, szíjzat gyártása; adminisztratív kisegítő tevékenység, zöldterület kezelés, takarító kisegítő tevékenység, portaszolgálati kisegítő tevékenység, háztartás termék előállítás, szolgáltatás saját fogyasztásra, konyhai és mosodai kisegítő tevékenység, és az irodai papíráru gyártása.

A foglalkoztatás helyszínei: Orosháza, Október 6. u. 39. (13 fő), Orosháza, Teréz u. 14. (2 fő), Orosháza, Táncsics u. 8. (3 fő), Orosháza, Székács u. 3. (2 fő), Orosháza, Zöldfa u. 8. (4 fő), Orosháza, Kettőssánc tér 10. (2 fő).

Kiemelendő cél a fejlesztő foglalkoztatás feltételeinek folyamatos és maradéktalan biztosítása az ellátottak számára. Az így előállított termékeket a Városi Kórház aulájában, rendezvényeken és internetes portálon is árúsítják.

b) A Bonus Team Szociális Szövetkezettel kötött megállapodás értelmében fejlesztő foglalkoztatás került megszervezésre 12 fő számára az Orosháza, Kettőssánc tér 10. szám alatt a Harmónia Klub és a Fordulat Klub telephelyén. A klubok ellátottjainak, pszichiátriai és szenvedélybetegeknek biztosítanak foglalkoztatást. A cél itt is a szabályszerű és sikeres működtetés, kereseti lehetőség nyújtása olyan személyek részére, akiknek a nyílt munkaerő-piacon rendkívül nehéz az elhelyezkedés lehetősége.

2.8. Pszichiátriai és Szenvedélybetegek nappali ellátása – Harmónia Klub és Fordulat Klub (Orosháza, Kettőssánc tér 10.)

Kötelező szolgáltatások a nappali ellátások körében, melyek 2014. július 25-től működnek 20-20 férőhellyel. A telephely több funkcióra alkalmas: közösségi együttlésre, munkavégzésre, kreatív foglalkozásra, szabadidős foglalkozás lebonyolítására, pihenésre és tisztálkodásra.

A szolgáltatásokat azok a személyek vehetik igénybe, akik pszichiátriai illetve szenvedélybetegséggel küzdenek. A nappali ellátás célja: elősegíteni az ellátást igénybevevő öntevékenységét, önsegítését, valamint a társadalomba, saját környezetbe való visszailleszkedését megfelelő programok biztosításával.

Ide kapcsolódik az előző pontban kifejtett fejlesztő foglalkoztatás az intézmény keretein belül, amely a saját kereseti lehetőség biztosításával erősíti az egyén önbecsülését, visszaadja emberi méltóságát és a hasznosság érzését.

A szolgáltatás a célcsoportbeliek jellemzőivel rendelkező személyek, valamint hozzátartozóik előtt nyitott és minden érdeklődő számára hozzáférhető. Ezeket az embereket igen nehéz elérni és bevonni a közös munkába, mert alig-alig rendelkeznek betegségtudattal.

Jellemző megbetegedések a Harmónia Klub ellátottjainál egyes idegrendszeri és elmezavarok, hangulatzavarok, neurotikus, stresszhez társuló rendellenességek.

A Fordulat Klub ellátottjainak betegségei: alkohol okozta, drog és egyéb pszichoaktív anyagok használata okozta, nyugtatók és altatók okozta mentális- és viselkedészavarok. A szolgáltatásokat az ellátott személyes céljaira és

szükségeire alapozva személyesen biztosítják. Az intézmény együttműködik a pszichiátriai és addiktológiai gondozóval.

A Harmónia Klubban ellátottak száma nemek szerint

Megnevezés	2018. dec. 31.	2019. dec. 31.	2020. dec. 31.
Férfiak száma (fő)	10	10	9
Nők száma (fő)	8	10	9
Összesen (fő)	18	20	18

(Forrás:ESZK)

A Harmónia Klubban ellátottak száma életkor szerint

Megnevezés	2018. dec. 31.	2019. dec. 31.	2020. dec. 31.
20 év alatt (fő)	-	-	-
20-30 év között (fő)	1	2	1
31-40 év között (fő)	3	2	1
41-50 év között (fő)	8	9	7
51-60 év között (fő)	3	3	4
61 év felett (fő)	3	4	5
Összesen (fő)	18	20	18

(Forrás:ESZK)

A Fordulat Klubban ellátottak száma nemek szerint

Megnevezés	2018. dec. 31.	2019. dec. 31.	2020. dec. 31.
Férfiak száma (fő)	13	9	8
Nők száma (fő)	6	8	8
Összesen (fő)	19	17	16

(Forrás:ESZK)

A Fordulat Klubban ellátottak száma életkor szerint

Megnevezés	2018. dec. 31.	2019. dec. 31.	2020. dec. 31.
20 év alatt (fő)	5	-	-
20-30 év között (fő)	3	3	2
31-40 év között (fő)	4	2	2
41-50 év között (fő)	3	3	3
51-60 év között (fő)	4	8	6
61 év felett (fő)	-	1	3
Összesen (fő)	19	17	16

(Forrás:ESZK)

A programkínálat növelésével, a reintegrációt elősegítő rendezvények szervezésével, szórólapok terjesztésével a lakosság körében, a háziorvosi rendelőben és az addiktológiai szakrendelésen, elérték, hogy minél több szenvedélybeteg és pszichiátriai beteg személyhez eljusson a szolgáltatás igénybevételének lehetősége. Változatlan cél a teljes férőhelyszám kihasználtság elérése.

A jövőt tekintve kiemelendő feladat a még szélesebb körű ismertség elérése, a célcsoportba tartozó személyek további bevonása a klubok életébe, motiválás az egészségügyi ellátás igénybe vételére, a szociális kompetencia javítása, a stigmatizáció csökkentése, sikeresen működtetni a fejlesztő foglalkoztatást, megfelelő kompetenciák esetén segítség a munkaerő-piacon történő elhelyezkedésben, folyamatos küzdés a társadalmi befogadásért. A dologi feltételek javítása terén az alábbiak szükségesek: nyílászárók cseréje, épület falszigetelése, épület külső festése.

2.9. Alacsonyküszöbű szenvedélybeteg ellátás

Ugyancsak a szenvedélybetegek részére, de a megelőzésre helyezve a hangsúlyt, a *MI-ÉRTÜNK* Prevenció és Segítő Egyesület fenntartja és működteti a *MI-ÉRTÜNK* Kontakt Pont telephelyét. Ez a szolgálat 2008. évben kezdett **alacsonyküszöbű ellátást** nyújtani a 14-40 éves korú célcsoport számára a szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzésére Orosházán, de némi hiánypótló szerepet is betöltött az új nappali ellátások megszervezéséig. A létrejött klubokkal felvették a kapcsolatot és rendszeres a véleménycsere.

A szolgáltatás tartalma: pszichoszociális intervenció, megkereső tevékenység, bulisegély, információ-nyújtás, drop-in. Az Egyesület munkatársai megjelennek egészségügyi intézményekben, iskolákban, ifjúsági szórakozóhelyeken és rendezvényeken. Munkájuk indikátora a létrejött kontaktok száma.

A korábbi időszakot tekintve a dokumentációs rend vezetése változott meg, a papír formáról on-line felületre tértek át, továbbá részletesebb korosztályos lebontás került bevezetésre. A 2019-es évről a digitális átállás okán az összesítés részletesebb lebontásban nem volt lehetséges.

A létrejött kontaktokban résztvevők száma életkor szerint

Megnevezés	2019	2020
16 év alatt (fő)	1.131	621
16-18 év (fő)	1.284	1.078
19-25 év (fő)	610	1.216
26-35 év (fő)	730	2.365
36-45 év (fő)	979	4.279
46 év felett (fő)	681	3.427
Összesen (fő)	5.415 kontakt	12.986 kontakt 11.354 új / 1.632 régi 5.359 ffi / 7.627 nő

(Forrás: egyesületi adatok)

A 2020-as évben a magas számok jelentős része a járványidőszak alatti on-line tevékenységből erednek.

A szolgáltatás igénybevétele önkéntes, anonim és ingyenes.

Az Önkormányzat ezt a tevékenységet értékesnek tekinti és azzal támogatja, hogy az Egyesület részére telephelyet biztosít az Orosháza, Október 6. u. 33-35. szám alatt a Garzonbérlok Háza épületében. Az épület az elmúlt évek során felújításra került, így a szolgáltatást igényesebb, kulturáltabb környezetben tudják nyújtani.

2.10. Hajléktalanok Nappali Melegedője (Orosháza, Szabó D. u. 1.)

Azon hajléktalan személyeket látja el, akik életvitelszerűen közterületen vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségekben töltik mindennapjaikat. A nappali melegedő része a hajléktalan ellátó komplexumnak. Férőhelyszáma 36 fő.

Naponta 8-18 óráig tart nyitva. Igénybevétele ingyenes.

Kötelező szolgáltatás. Az ellátást igénybe vevő alapvető szükségleteinek kielégítésén túl a nappali melegedő lehetőséget kíván biztosítani a hajléktalan személy társadalmi életbe történő visszaintegrálódásához, személyes kapcsolatok kiépítésére, fenntartására. A dolgozók a szociális munka eszközeivel, esetkezeléssel igyekeznek segíteni.

A nappali melegedőben ellátottak száma

Ellátottak (fő)	2018. dec.31	2019. dec. 31.	2020. dec.31.
	30	30	22

(Forrás: ESZK)

Pályázatból, adományból évek óta sikerült rendszeresen élelmiszerrel / étellel ellátni az arra rászorulókat.

A melegebb hónapokban a nappali melegedő kihasználtsága csekély, a téli hónapokban viszont maximális. 2020. évben az átlagos férőhely kihasználtság a nappali melegedőben 64% volt. A nappali melegedő szolgáltatásait 2020. évben 50 fő vette igénybe. Ebből 10 fő nő (21%) és 37 fő férfi (79%) ellátott volt. Az átlagéletkor a nappali melegedőt igénybe vevő ellátottak viszonylatában 51 év. A napi átlagforgalom 23 fő.

A pályázati lehetőségeket az intézmény maximálisan kihasználta a kliensek jobb ellátása, a téli krízishelyzetek kezelése érdekében. Ezt a gyakorlatot a jövőben is folytatni kívánják.

3. Átmeneti ellátások

3.1. Hajléktalanok Éjjeli Menedékhelye (Orosháza, Szabó D. u. 1.)

Az éjjeli menedékhely tanácsadás és felügyelet szolgáltatási elemeket biztosít. Férőhelyszám: 26 fő, öt szobában.

Az ellátást ingyenesen, délután 18 és reggel 8 óra között lehet igénybe venni. Krízishelyzetben matracok segítségével több igénylő is elhelyezhető ideiglenesen. Az igénybe vétel a téli időszakban általában megnő, mert összefügg az időjárási körülmények alakulásával.

Működési engedélye határozatlan idejű.

Szükség esetén mindenkit be tudnak fogadni, segítséget kérő ember nem marad az utcán, ha a közösségi együttélési szabályokat betartja. Az igénybevétel a téli időszakban jelentősen megnő.

2020. évben az átlagos férőhely kihasználtság az éjjeli menedékhelyen 92% volt. Az éjjeli menedékhely szolgáltatásait 2020-ban 47 fő vette igénybe. Ebből 10 fő nő (21%) és 37 fő férfi (79%) ellátott volt. Az átlagéletkor ennél az ellátási formánál 52 év. A napi átlagforgalom 24 fő.

Az éjjeli menedékhelyen ellátottak száma

	2018. dec. 31.	2019. dec. 31.	2020. dec. 31.
Ellátottak (fő)	29	27	22

(Forrás: ESZK)

3.2. Hajléktalanok Átmeneti Szállása (Orosháza, Szabó D. u. 1.)

A hajléktalan személyek átmeneti szállása a szociális munka keretében tanácsadás, esetkezelés, gondozás, készségfejlesztés, szolgáltatásokhoz való hozzáférés segítése és az ellátott egyéni szükségletei szerint felügyelet és háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás szolgáltatási elemeket szükség szerint biztosít. Férőhelyszám 14 fő.

A szolgáltatás működési engedélye határozatlan idejű.

A hajléktalanok átmeneti szállásán ellátottak száma

	2018. dec. 31.	2019. dec. 31.	2020. dec. 31.
Ellátottak (fő)	11	11	10

(Forrás: ESZK)

2020. évben az átlagos férőhely kihasználtság a hajléktalanok átmeneti szállásánál 76% volt. Az átmeneti szállás szolgáltatásait 2020-ban 14 fő vette igénybe. 2 fő női ellátott (14%) és 12 fő férfi ellátott (86%) volt. Az átlagéletkor ennél az ellátási formánál a legmagasabb, 60 év. A napi átlagforgalom 11 fő.

A dolgozók szakmai munkájának továbbra is az a legfőbb célja, hogy az segítse az ellátottak munkához és lakhatáshoz jutását.

Évente október hónapban megrendezésre kerül „Az egy éjszaka a hajléktalanokért” program több szervezet és személy támogatásával, amely rendezvény erősíteni kívánja a társadalmi szolidaritást, a hajléktalanok problémáinak megértését és a segíteni akarást. A társas kapcsolatok kialakítását, erősítését szolgálták a szezonálisan vagy ünnepekhez kötötten megrendezésre kerülő közösségi programok, vetélkedők, sportversenyek.

A hajléktalanokat ellátó intézményben a dologi feltételek tovább javítására és gazdagítására a jövőben is törekednek. Kihasnálják a pályázati lehetőségeket. Kiemelt cél a dolgozók számára minél több konferencián és képzésen történő részvétel. Az ellátottakkal való foglalkozás és az esetkezelések jó irányait, a bevált programszervezéseket a továbbiakban is fenn kívánják tartani. Prioritás az átmeneti szálló minél teljesebb kihasználtsága.

A hajléktalanok ellátórendszerében elért eredmények:

- *Pályázati forrásból 2017. óta munkanapokon egy tál meleg ételt biztosítanak 35 fő ellátott részére, ez az uniós pályázat 2022. év végéig biztosítja a napi egyszeri meleg étkeztetés lehetőségét.*

- *HAJLÉKTALAN SZÁLLÓ fűtési rendszerének korszerűsítése*

Orosháza Város Önkormányzata sikeresen pályázott a *Hajléktalanokért Közalapítvány* és az *Emberi Erőforrások Minisztériuma* által meghirdetett 2021-COVID azonosítószámú, „Az új koronavírus-járvány elleni védekezés támogatása” című pályázati kiírásra.

A pályázat keretében sor kerül az Orosháza Város Önkormányzat Egységes Szociális Központja fenntartásában lévő Hajléktalan Szálló (5900 Orosháza, Szabó Dezső utca 1.) fűtési rendszere korszerűsítésére.

A fejlesztés költsége: bruttó 10.270.000.- Ft, önerő nem szükséges.

4. Tartós bentlakást nyújtó ellátás

A szociális szakellátás részeként működő idősek otthonaiban találunk otthonra azok az idős, általában beteg, önálló életvitelre nem képes, napi négy óra gondozási szükségletet meghaladó gondozást, ápolást igénylő személyek, akikről a családjukban bármely okból nem tudnak gondoskodni, vagy nincs családjuk.

A szolgáltatás alapszinten napi legalább ötszöri étkeztetésből, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásból, mentális gondozásból, meghatározott egészségügyi ellátásból és lakhatásból tevődik össze.

Orosházán két idősek otthona működik az ESZK keretében. Az Önkormányzat ezeket az otthonokat az idős emberek érdekében önként, nem ellátási kötelezettségből tartja fenn.

Ezekben az intézményekben elsősorban az időskorúak, de gondozási szükségletük alapján a 18. életévet betöltött, betegség vagy fogyatékosság miatt önmagukról gondoskodni nem képes személyek is elláthatók. Külön gondozási csoportban kapnak állapotuknak megfelelő ellátást a demens személyek.

Az idősoththoni ellátásban a belépési hozzájárulás összege igazodik a szolgáltatás során nyújtott lakhatási minőséghez. Az ellátást igénylő elhelyezésének nem akadálya a belépési hozzájárulás hiánya, ha a rászorultsági feltételek adottak. A befolyó belépési hozzájárulás az intézmény bevétele, amelyből fejlesztést, korszerűsítést lehet végrehajtani.

2020. októberétől az Ezüst Fenyő Idősek Otthona és a Platán Idősek Otthona is rendelkezik szakápolás, egészségügyi szakma és a szakmához tartozó szolgáltatás végzésére jogosító működési engedéllyel. Gyorsabb és hatékonyabb betegellátást tesz lehetővé az intézményben végezhető otthoni szakápolási tevékenységek egy része, mivel így biztosítottá válik, hogy a lehető legrövidebb idő alatt a beteg hozzájusson az ellátáshoz.

4.1. Ezüst Fenyő Idősek Otthona (Orosháza, Táncsics u. 8.)

Az intézmény 2005. május óta teljes körű szolgáltatást nyújt elsősorban idős emberek számára.

Ezüst Fenyő Idősek Otthonának épülete öt szintből áll. A földszinten kiszolgáló helyiségek: porta, irodák, orvosi szoba, fodráshelyiség, tornaterem, ellátotti ebédlő, tálalókonyha, és a mosoda található.

A négy lakószinten (részlegesen), 74 férőhelyen egy, két és kétszer-két ágyas szobákban tudunk elhelyezési lehetőséget biztosítani. A lakószoba részét képezi tusolóhelyiség, konyhapult, illetve a kétszer-két ágyas szobáknál konyha helyiség került kialakításra.

A lakószobákon túl minden szinten társalgó, teakonyha, valamint kádfürdőzésre alkalmas fürdőszoba áll az ellátottak rendelkezésére.

Az idősek otthona újszerű állapotával, központi fekvésével, több kis létszámú lakószobájával magasabb igényszintet tud kielégíteni. Nyitása óta csaknem mindig 100%-os kihasználtságú, 2020. év december 31. napján 52 fő várt felvételre.

Az Otthon az ellátást igénybevevő részére olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget nyújt, amely során a hiányzó, vagy csak korlátozottan meglévő testi – szellemi funkciói szinten tartására, lehetőség szerinti helyreállítására kerül sor. A mentálhigiénés tevékenység által hozzájárulnak az idős ember életminőségének megtartásához, javításához, a veszteségek feldolgozásához és a biztonságérzet kialakításához.

A szakmai munka részeként megteremtik a szabadidő kulturált eltöltésének feltételeit, a konfliktushelyzetek kialakulásának megelőzése érdekében egyéni, csoportos megbeszélést kezdeményeznek, megteremtik az ellátottak családi és társadalmi kapcsolatainak fenntartásának feltételeit, segítik és támogatják az intézményen belüli kisközösségek, társas kapcsolatok kialakulását és működését, **szervezik az aktivitást segítő fizikai tevékenységeket, szellemi szórakoztató tevékenységeket, a kulturális tevékenységeket, mentális segítséget nyújtanak, és gondoskodnak a környezeti ártalmak kiküszöböléséről.**

A dolgozók az alapfeladatok ellátásán túl egyéb szolgáltatásokat is nyújtanak vagy szerveznek, ilyenek pl.: ingyenes egészségügyi vizsgálatok, fodrász, gyógytorna, süteményárusítás, szabadidős programok, családi rendezvények.

A szolgáltatás színvonalát javítaná a személyi feltételek bővítése, főállású mozgásterapeuta, gyógytornász alkalmazása.

Az Ezüst Fenyő Idősek Otthonában ellátottak száma

Ellátottak (fő)	2018. dec. 31.	2019. dec. 31.	2020. dec. 31.
Férfi	17	16	17
Nő	57	57	57
Összesen	74	73	74

(Forrás: ESZK)

Az ellátottak nemenkénti demográfiai mutatói jól tükrözik a lakosság körében általában bekövetkező változásokat és az így kialakult nemenkénti arányokat. Megfigyelhető, hogy az intézményben 77 %-ban vannak női lakók és a 80 év feletti ellátottak 39 %-a nő. A nők rendelkeznek magasabb átlagéletkorral, maradnak egyedül, kiszolgáltatottá válva, akik számára végső menedék az idősek otthona.

Az Ezüst Fenyő Idősek Otthonában a gondozási igény megoszlása demencia alapján

Gondozási igény az ellátottaknál	2018. dec. 31.	2019. dec. 31.	2020. dec. 31.
Átlagos	69	64	66
Demens	5	9	8
Összesen	74	73	74

(Forrás: ESZK)

A demencia kórkép kialakulásának jellemzője az önellátási képesség csökkenése, végül teljes hiánya. A gondozók részéről ez az állapot egyre több fizikai segítséget, folyamatos odafigyelést és mentálhigiénés szakmai tevékenységet igényel.

Az otthonban a leépülés aránya az ellátottak körében évről-évre változó aszerint, ahogy a lakók cserélődnek elhalálozás vagy elköltözés miatt: 2018. évben a demens személyek aránya 7%, 2019. évben 12%, 2020. évben 11%.

**Az Ezüst Fenyő Idősek Otthonában az egyes korcsoportokba tartozó ellátottak száma nemenként a felülvizsgálati időszakban (50 év felett)
2020. december 31-i állapot szerint**

Év	Férfi	Nő	Összesen
51-60	0	0	0
61-70	6	4	10
71-80	4	24	28
81-90	4	19	23
90-	3	10	13
Összesen	17	57	74

Az otthonban erőteljes az előregedés: a lakók 49 %-a 80 év feletti. A magas életkorral együtt jár, hogy jelentős az ellátottak egészségromlása. A szív- és érrendszeri megbetegedés 48 %-uknál jelen van, 26 % pszichiátriai beteg, 8 % fogyatékoságban szenved, 14 % anyagcsere-beteg és a maradék 4 % megoszlik a légzőszervi és a daganatos betegek között.

Évről-évre az előregedés miatt gyengül az ellátottak egészségi állapota. Az intézmény dolgozóit ez egyre nagyobb kihívás elé állítja, mert összetett szolgáltatói tevékenységükben mind nagyobb teret kell, hogy nyerjen az egészségügyi, ápoló funkció.

Pályázat keretein belül lehetőség nyílik energetikai fejlesztésre az Ezüst Fenyő Idősek Otthona vonatkozásában is, melynek keretében a nyílászárók cseréjére és külső fal szigetelésre kerülhet sor.

4.2. Platán Idősek Otthona és Idősek Klubja (Orosháza, Teréz u. 14. „A” épület)

Ez a telephely egyben az ESZK székhelye is, azaz itt végzik az integrált intézményre kiterjedő ügyintézkést és igazgatási tevékenységet.

Az Otthon három lakószinten (gondozási egységben) 150 férőhelyen – a lakószobák nagyságától függően kettő, három és négy ágyas lakószobákban – tud elhelyezési lehetőséget biztosítani. Az épület adottságaiból adódóan lakószintenként, szárnyanként közös fürdőszobák és mosdók, illetve teakonyhák állnak a lakók rendelkezésre.

A lakószobákon túl kiszolgáló helyiségek, gondozást segítő helyiségek találhatók az egyes szinteken. Az ellátottak ruházatainak, textíliáinak mosását a főépülettől különálló mosodai épületrészben végzik.

A kihasználtság szinte folyamatosan 100 %-os. Várakozó 2020. december 31-én 49 fő.

Az Otthonban a mentálhigiénés ellátás a lelki gondozás, valamint foglalkoztatás útján valósul meg. A személyes gondoskodás során cél a mindennapi élet tartalommal való megtöltése: az egyén adottságainak figyelembevételével, adott problémáról figyelem elterelésével, a felesleges energiák lekötésével, a figyelem és emlékezet megtartásával, a testi-lelki állapot karbantartásával, valamint a társas kapcsolatok fejlesztésével.

Hasznos időtöltés céljából rendszeres foglalkozásokat szerveznek, amelyek az ellátottak körében igen népszerűek: reggeli torna, filmvetítés, népdalkör, mesedélután, társasjáték, irodalmi kör, kézműves foglalkozás. Önállóság és mozgásképesség függvényében részt vesznek sétán, könyvtár- és múzeumlátogatáson, társintézmények látogatásán.

Jellemző, hogy egyes nagy rendezvényekre más települések társintézményeinek ellátottjait, dolgozóit meghívják. Ezek a találkozók alkalmat teremtenek tapasztalatcserére, barátságok kialakítására, nyitottabb szemléletre.

Figyelemre méltó a generációs korlátok ledöntése és a kölcsönös elfogadás érdekében végzett tevékenység az oktatási intézményekkel együttműködve.

A Platán Idősek Otthonában ellátottak száma

Ellátottak (fő)	2018. dec. 31.	2019. dec. 31.	2020. dec. 31.
Férfi	49	53	45
Nő	101	97	93
Összesen	150	150	138

(Forrás: ESZK)

Az ellátottak nemek közti aránya egyharmad, kétharmad a női ellátottak javára. Látható, hogy az idősök között a női többséget jelentő demográfiai jelenség az intézmény ellátottjainak körében is megmutatkozik.

A Platán Idősek Otthonában a gondozási igény megoszlása demencia alapján

Gondozási igény az ellátottaknál	2018. dec. 31.	2019. dec. 31.	2020. dec. 31.
Átlagos	134	127	114
Demens	16	23	24
Összesen	150	150	138

(Forrás: ESZK)

A felülvizsgálati időszakban a fokozottabb ápolási igényű ellátottak aránya 2018. évben 11%, 2019. évben 15 %, 2020. évben 17 %.

**A Platán Idősek Otthonában az egyes korcsoportokba tartozó ellátottak száma
nemenként a felülvizsgálati időszakban
2020. december 31-i állapot szerint**

Év	Férfi	Nő	Összesen
41-50	0	0	0
51-60	3	5	8
61-70	16	15	31
71-80	18	29	47
81-90	8	36	44
90-	0	8	8
Összesen	45	93	138

(Forrás: ESZK)

Az Otthonban 38 % a 80 év feletti lakók száma. A demencia előfordulási aránya viszont magasabb gondozási igény meglétére utal, és azt valószínűsíti, hogy a demencia nemcsak a legmagasabb korcsoportokban alakul ki.

Az intézmény a lehetőséghez és a szükséghez igazodóan végezte az állagmegóvást, az esetleges fejlesztéseket és a szakmai munkát a felülvizsgálati időszakban.

A felülvizsgálat időszakában az ESZK intézményei számára 2019. évben beszerzett nagyobb értékű tárgyi eszközök az alábbiak:

- a felújított klubok részére előírásoknak megfelelő székek, rozsdamentes asztalok kerültek beszerzésre, illetve a kötelező előírásoknak megfelelő öltöző-szekrények;
- a Hajléktalan Szálló nappali melegedője új konyhabútorral, gáztűzhellyel, páraelszívóval gazdagodott;
- az Ezüst Fenyő Idősek Otthonába klíma berendezést szereltettek be az idősek komfortérzetét növelve

2020. évben beszerzett tárgyi eszközök:

- az intézmény két idősek otthonában a házi orvos váltás következtében orvosi program és a program működéséhez 1-1 számítógép és nyomtató került beszerzésre,
-a kialakult veszélyhelyzetre való tekintettel az ellátottak hozzátartozóikkal történő kapcsolattartása érdekében a két idősek otthonába tabletet vásároltak,
-szükségessé vált a kialakult veszélyhelyzet miatt valamennyi telephely tekintetében érintésmentes hőmérő, kézfertőtlenítő adagolók, valamint az intézmények fertőtlenítésére ózongenerátorok beszerzése,

-a Segítő Gondoskodás Alapítvány 2 db EKG berendezést vásárolt a két idősothton számára.

5. Gazdasági- és Pénzügyi részlegek (Orosháza, Teréz u. 14.)

Az integrált intézményben a szolgáltatások háttértevékenységét a Gazdasági-és Pénzügyi részlegek látják el. Ide tartozik a gazdasági részleg (a központi iroda), műszaki részleg és a főzőkonyha részlege (központi konyha és bölcsődei konyha).

A központi konyha kapacitásának jobb kihasználása érdekében a főzőkonyha részlegesen megújult de elkerülhetetlen a részleg teljes felújítása. Ez a szolgáltató egység állítja elő az ételeket az ESZK étkeztetéssel egybekötött ellátásai és az ESZK rendezvényei számára.

Felelősségteljes feladat a gépek, eszközök működőképességének mindennapi fenntartása, a higiénés feltételek folyamatos biztosítása, az előírásoknak megfelelő, egészséges ételek előállítása. 2018 óta dietetikus szakember segíti a diétás étkeztetés biztosítását.

6. A gyermekjóléti ellátások

A Koncepció készítésének és rendszeres felülvizsgálatának kötelezettségét az Szt. írja elő és tartalmilag – elsősorban felnőtteket célzó – szociális szolgáltatásokra vonatkozik, mégis, a családcentrikus szemlélet indokolja a gyermekjólét, gyermekvédelem területére történő kitekintést.

A családok életkörülményeinek alakulását, közérzetét, szociális helyzetét meghatározza, hogy tudnak-e lakóhelyükön olyan gyermekellátást igénybe venni, amely elősegíti a munka világába történő visszatérést, képzésen való részvételt, idős hozzátartozó ápolását, stb. A következőkben a gyermekellátásokról lesz szó, függetlenül a fenntartó személyétől.

6.1. Kisharang Bölcsőde (Orosháza, Zöldfa u. 8.)

A gyermekek napközbeni ellátása keretébe tartozó *napos* bölcsőde 76 férőhelyen nyújt 20 hetes - 3 éves kor közötti, esetenként 3 éven felüli (maximum 6 éves korig) gyermekek számára szolgáltatást. Bölcsőde vonatkozásában a szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszáma legfeljebb 25 %-áig az ellátási területén kívül lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező gyermek ellátását is biztosíthatja.

A bölcsőde felvállalja a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és a fogyatékos gyermekek ellátását is. Utóbbiak nevelése integrált csoportban történik.

Az alapfeladaton túl az alábbi szolgáltatásokat nyújtja:

- időszakos gyermekfelügyelet,
- játszóház.

A bölcsőde a szülők igényeihez igazodva egész évben nyitva tart, szünidő nélkül, munkanapokon 6 -17 óra között.

Az ellátás és a foglalkozás 7 csoportszobában történik, csoportlétszám SNI-s kisgyermekek létszámától függően 6-12 fő.

A jelenlegi működési feltételek további fejlesztése érdekében az Önkormányzat 2019-ben pályázatot nyújtott be a bölcsőde fejlesztése érdekében.

A bölcsőde működési engedélye határozatlan időre szól.

Dolgozói létszáma: 21 fő (16 fő kisgyermeknevelő + 1 fő vezető + 4 fő bölcsődei dajka) és rendelkezésre áll gyermekorvos heti 4 órában.

A Kisharang Bölcsőde igénybevételi adatai

Év	Engedélyezett férőhely szám	Ellátott gyermekek száma	Kihasználtság %
2018. dec. 31.	76	75	99
2019. dec. 31.	76	70	94
2020. dec. 31.	76	68	91

(Forrás:ESZK)

A bölcsődében 2020. évben az átlaglétsszám 72 fő volt, 56% fiúgyermek és 54% leánygyermek.

Új problémátípusok jelentek meg a kisgyermekes családok életében: izolációs problémák, beilleszkedési nehézségek, szociális készségek elmaradása. Megjelentek a mozaik családok és az ezzel járó problémák: alkalmazkodási nehézségek az eltérő nevelési attitűdök következtében. Mobilisabbá váltak a családok, gyakori jelenség az átmeneti ellátás, mely néhány hónapra korlátozódik a költözés következtében. E problémákra az intézmény minden esetben keresi a megoldásokat.

A rászoruló gyermekek ingyenesen étkeznek. 2020. évben 92 % nem fizetett étkezési díjat, gondozási díjfizetés alól 60% mentesült. 22 fő rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény miatt, 6 fő nagycsaládból származó, 1 fő pedig tartósan beteg határozattal rendelkezett.

A szakmai színvonal biztosítása érdekében a bölcsődei dolgozók gazdag programkínálatot nyújtanak a gyermekek számára. Rendszeres bábelőadásokat tartanak a kisgyermeknevelők, hiszen kiemelt fejlesztési terület a bábjáték lett.

A TOP-1.4.1-16-BS1-2021-00046 pályázat keretében valósul meg Kisharang bölcsőde átalakítása és bővítése:

A meglévő épületen belül a csoportszobák minimális, a kiszolgáló helyiségek jelentősebb mértékű átalakításával/felújításával/korszerűsítésével kívánják a meglévő csoportszobákat úgy átalakítani, hogy az a mindenkori módszertani javaslatnak megfelelhessen. A jelenlegi befejező konyha funkciót főző konyhává kívánják bővíteni, amely a hozzá tartozó összes technológiai helyiséggel és a további gazdasági helyiségekkel, irodákkal, öltözőkkel együtt a tetőtérben kerül elhelyezésre.

A projekt tervezett befejezési dátuma: 2022. 09.30.

6.2 Bóbita Bölcsőde (Orosháza, Könd u. 86.)

A Bóbita Bölcsőde 2020. év februárja óta nyújt segítséget a városban élő kisgyermekes családoknak ugyanolyan jogosultsági feltételek megléte mellett, mint a Kisharang Bölcsőde esetében.

A bölcsőde működési engedélye 2020. február hó 03. napján kelt, és ideiglenes hatályú 2020. március hó 31. napjáig, majd a 2020. április hó 09. napján kelt működési engedély alapján határozatlan idejű lett.

A bölcsőde 24 férőhellyel 1 gondozási egységben 2 csoportszobával működik. A gondozó-nevelő munkát 4 fő szakképzett kisgyermekgondozó és nevelő látja el. Munkájukat az intézmény szakmai programja és az évszakonként változó napirend alapján végzik. Mindennapi tevékenységüket 1 fő bölcsődei dajka és 1 fő konyhai kisegítő segíti.

A bölcsőde tálalókonyhával rendelkezik, ahol szakképzett konyhai dolgozó biztosítja a kisgyermekek számára a minőségi étkeztetést. A Bóbita Bölcsőde ételféleségei a Kisharang Bölcsőde befejező konyhájában készülnek.

A férőhely kihasználtságot nagymértékben befolyásolta a kialakult járványveszély, hiszen a bölcsőde megnyitását követő hónapban már szüneteltetni kellett az ellátást. Orosháza városában ügyeleti bölcsődeként a Kisharang Bölcsőde lett kijelölve.

2020. december 31. napján ellátott kisgyermekek száma: 19 fő

2020. évben a bölcsődébe beíratott kisgyermekek létszáma: 33 fő

2020. év december 31. napján a bölcsődében ellátott gyermekek 58%-a lány, 42%-a fiú.

A 12 - 24 hónapos korú gyermekek nemenkénti megoszlása 50% - 50% volt a fiú és a leánygyermekek között.

A 2020. év őszi időszakában 8 fő kisgyermek töltötte be a 24 hónapos kort, ennek köszönhetően a bölcsődei létszám 78 %-át a „24-36 hónapos” korosztály tette ki. 2020. évben „5-12 hónapos”, illetve „36 hó feletti” korú gyermekeket nem láttak el a Bóbita Bölcsődében.

2020. évben az adatvédelmi irányelveket követve nem történt adatgyűjtés a hátrányos helyzetű gyermekekre vonatkozóan, kizárólag sajátos nevelési igényű gyermekek adatszolgáltatását végezték el az igénybevevői nyilvántartó rendszerben. Sajátos nevelési igényű kisgyermek 2 fő volt az év folyamán.

6.3. Lurkó Családi Bölcsőde:

2019. évben továbbá, 2020. évben is 19 fő három év alatti gyermek napközbeni ellátásáról gondoskodott az intézmény.

6.4. APRAJAFALVA Családi Bölcsőde Hálózat:

2019. évben 21 fő engedélyezett létszám szerint 21 fő három év alatti gyermekről, 2020. évben 21 fő engedélyezett létszámból 17 fő három év alatti gyermek napközbeni ellátásáról gondoskodott az intézmény.

6.5. Család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ feladatai (Orosháza, Hajnal u. 1.)

Az Orosházi Kistérség Többcélú Társulása által fenntartott intézmény 2012. március 1-jén jött létre. A korábban csak a gyermekjóléti szolgáltatást működtető Gyermekjóléti Központhoz ekkor integrálták a családsegítést. A 2016. január 1-én életbe lépő jogszabályi változások a feladatellátás szakmai tartalmát is érintették, különválasztva a szolgáltatást és a járási szinten kötelező feladatokat (esetmenedzselés, speciális szolgáltatások nyújtása). Ennek megfelelően az intézmény ellátási területe is változott.

Az intézmény ellátási területe

- Békéssámson, Csanádapáca, Csorvás, Gádos, Kardoskút, Orosháza, Pusztaföldvár, Tótkomlós (család-és gyermekjóléti szolgáltatás tekintetében),
- Orosházi Járás valamennyi települése: Békéssámson, Csanádapáca, Gádos, Kardoskút, Nagyszénás, Orosháza, Pusztaföldvár, Tótkomlós (család- és gyermekjóléti központ feladatai tekintetében)

Szakmai tevékenységük hatékonysága érdekében törekednek a kölcsönösen támogató, erős szakmaközi kapcsolatok fenntartására, a jelzőrendszeri tagokkal való folyamatos és eredményes együttműködésre, a mindenki számára hozzáférhető szakmai háló kiépítésére. Szakmaközi megbeszélések keretében tájékoztatást adnak, információkat nyújtanak és közös megoldásokat és lehetőségeket keresnek a különböző problémák megszüntetésére.

A veszélyeztetettség jeizésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. Ezért a jelzőrendszer mind teljesebb körű működtetése munkájuk egyik alapvető célkitűzése, nélkülözhetetlen feltétele, hiszen ez a veszélyeztetett, illetve potenciálisan veszélyeztetett gyermekeknek nyújtott hatékony, és kellő időben biztosított segítségünk fontos feltétele.

Február 28-ig, valamennyi településen éves szakmai tanácskozást tartanak, ahol lehetőség van a jelzőrendszerrel kapcsolatos tapasztalatok, észrevételek megosztására, illetve a gyermekvédelmi munka hatékonyságának növelése érdekében intézkedési terv készítésére.

Gondozás során azon dolgoznak, hogy a településeken élő gyermekek megfelelő anyagi és szociális biztonságban, megfelelő oktatási és kulturális közegben, békés, nyugodt környezetben, biztonságos, szeretetteljes, gondoskodó családban fejlődhessenek. Ezeknek a feltételeknek megteremtése elsősorban a család feladata, a szülők felelőssége, de szükség esetén az államnak – az általa működtetett, finanszírozott intézménynek szolgáltatást nyújtók által – is segítenie kell ebben a családot.

Az elmúlt évek tapasztalatai azt bizonyítják, hogy a leghatékonyabb, a megfelelő időben érkező segítség. Az elején, a nehézségek kialakulásakor, az akadályok felmerülésekor lehet a legeredményesebben megakadályozni a problémák súlyosabbá válását.

A segítségnyújtás elsődleges módját az alapellátásban történő családgondozás jelenti. Tapasztalataik szerint a tevékenység egyre súlyosabb és komplexebb problémák megoldását jelenti.

Az intézményben lehetőséget biztosítanak használt ruha és eszközök kínálatára és cseréjére is. A hátrányos helyzetű kliensek számára- indokolt esetben- térítésmentesen biztosítják a telefon, fax, fénymásolás és internet használatot.

A nyár folyamán kirándulásokat (pl. ingyenes fürdőzés Gyopárosfürdőn, Charter járatok az ország több városába) játszóházakat, táboroztatást stb., szerveznek, amelyek elsődleges célja, hogy új és maradandó élményeket nyújtsunk olyan gyermekek számára, akiknek szülei önerőből nem, vagy csak nagyon nehezen tudná ezt biztosítani. Színes, változatos programjaik a résztvevő gyermekek számára a hasznos kikapcsolódás mellett lehetőséget biztosítottak az egészséges életmóddal kapcsolatos ismereteik bővítéséhez, a társas kapcsolataik eredményes működtetéséhez szükséges kommunikációs, szocializációs tapasztalataik gazdagításához, szociális készségeik, képességeik fejlesztéséhez, elősegítette a társadalmi elvárásoknak megfelelő közösségi magatartásformák, szokások és normák megerősítését.

Folyamatosan igyekeznek a lakosság részéről jelentkező szükségletekre minőségi munkával reagálni, azok kielégítéséről gondoskodni. Az elmúlt években jelentős igény mutatkozott egészségmegőrző, illetve egészségnevelő programokra, különös tekintettel a stressz-, illetve konfliktuskezelésre. A szükséglet kielégítése érdekében erőszakmentes kommunikáció tanfolyamot, video work csoportot, boldogság csoportot indítottak.

A Család-és Gyermejkölési Központ a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében:

- utcai és lakótelepi szociális munkát,
- kapcsolattartási ügyeletet,
- kórházi szociális munkát,
- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
- óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet,
- szociális diagnózis felvételét,
- jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást,
- családkonzultációt, családi döntéshozó konferenciát biztosít.

A következő évekre vonatkozó terveik sokrétűek.

Egyfelől szeretnék működésük és prevenció programjaik színvonalát megtartani, másfelől intézményük a lakosság felé képviselt arculatát és üzenetét tovább finomítani.

Új csoportokat is terveznek nemcsak egészségeseknek, hanem szorongásos és depressziós zavarokban szenvedőknek, mivel ellátottaik jelentős része küzd pszichés problémával. Ősztől mindfulness alapú kognitív terápia csoportot, mentalizáció alapú csoportot, aszertivitás tréninget szerveznek.

Pályázati támogatásból közösségi kertet hoznak létre az intézmény udvarán, és szaktanácsadást tartanak a kertművelés alapjairól.

Új szolgáltatásként addiktológiai tanácsadást indítanak a szenvedélybetegségek hatékonyabb kezelése érdekében.

Családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatás

A szolgáltató intézmény neve	Ellátott település	Ellátottak száma 2018. évben	Ellátottak száma 2019. évben	Ellátottak száma 2020. évben
Orosházi Kistérség Egyesített Gyermejjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat	Orosháza	3180	2960	2776

6.6. Gyermek átmeneti otthona

Az SOS-Gyermekfalu Magyarországi Alapítványa Kecskemét, Vízmű utca 22. szám alatt a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletben foglaltak szerint, gyermekek átmeneti gondozása gyermekjóléti alapellátás körében Gyermek Átmeneti Otthona ellátást működtet. Az SOS-Gyermekfalu vállalta, hogy átmeneti gondozást nyújt Orosháza Város közigazgatási területén élő, 0-18 éves gyermekek részére, akiknek családban történő nevelését a szülő - egészségügyi körülménye, életvezetési problémája, indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt – nem tudja megoldani. Indokolt esetben az SOS Gyermekfalu a gyermek szülőjével közös elhelyezését is biztosítja.

Az ellátási szerződés a felek között 2021. október 1. napjától hatályos, melynek időtartama határozott időtartamú, 5 évre szól.

6.7. Családok átmeneti otthona (Orosháza, Mikszáth K. u. 2.)

Az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában helyezhető el a gyermek és szülője, ha az elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított, és a gyermeket emiatt el kellene választani szülőjétől. Az intézmény a gyermekjóléti szolgálattal együttműködve közreműködik az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, a család helyzetének rendezésében, otthontalanságának megszüntetésében. Az ellátás mellett jogi, pszichológiai és mentálhigiénés segítséget nyújt.

Orosházán e szolgáltatást a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet által fenntartott Családok Átmeneti Otthona nyújtja a rászoruló családoknak. Működési engedélye határozatlan időre szól.

A felülvizsgálati időszak kezdetén és azt megelőzően az önkormányzattal kötött ellátási szerződés alapján fogadták be az ellátottakat. Ez a megállapodás 2016. évben felülvizsgálatra került és megszűnt, mivel Orosházán a lakosságszám csökkenése miatt ez a szolgáltatás már nem kötelező jellegű. Ennek ellenére az intézmény orosházi rászoruló családokat is befogad. Az Önkormányzat támogatási szerződés alapján évi bruttó 225.000,-Ft-tal, 2019., 2020. években 250.000,-Ft-tal segíti az Otthonban fojyó magas színvonalú és hiánypótló tevékenységeit. Az intézmény férőhelyszáma 40 fő, egyszerre tíz család számára nyújthat ellátást, külön-külön szobában.

A Családok Átmeneti Otthonában Krízisközpont került kialakításra, mely a bántalmazás, kapcsolati erőszak elől menekülőknak nyújt segítséget.

E helyen kell megjegyezni, hogy az Önkormányzat krízishelyzetben lévő személyek ideiglenes lakhatására 2017-ben két lakást biztosított. 2018-ban a krízislakások száma a rendelet módosításának következtében háromra nőtt.

6.8. Regionális krízisambulancia (5900 Orosháza, Bajcsy-Zs. u. 3.)

Az EFOP-1.2.5-16-2016-00013 számú pályázat keretében a Biztos Pont Regionális Krízisambulancia kapcsolati erőszak áldozatainak, családtagjaiknak, illetve a velük kapcsolatba kerülő szakembereknek nyújt segítséget Orosháza városában. Kapcsolati erőszak alatt a lelki, szóbeli, szexuális, fizikai bántalmazást, valamint a gazdasági erőszakot, anyagi kiszolgáltatottságot értik. A krízisambulancia célkitűzése, hogy az érintettek minél előbb tájékoztatást és segítséget kaphassanak. Nagy hangsúlyt fektetnek a megelőzésre, a problémák korai kezelésére. Feladatuk a kapcsolati erőszak elleni küzdelemben résztvevő intézmények közötti együttműködés elősegítése. Szakmai hálózatot hoztak létre annak érdekében, hogy a kapcsolati erőszak eseteit minél hatékonyabban tudják közösen kezelni. Társadalmi szemléletformáló kampányaik célja, hogy minél többen képesek legyenek felismerni és elutasítani az erőszak valamennyi formáját, illetve minél hamarabb kérjenek segítséget, akik veszélyeztetve érzik magukat.

Projektidőszak: 2018.01.01. – 2022.06.30.

VI.

Tennivalók a jövőben - az V. fejezetben foglalt feladatok összefoglalása **Az Önkormányzat és az Egységes Szociális Központ szintjén jelentkező** **szabályozási és ellátás-fejlesztési feladatok, elképzelések**

1. Az Önkormányzat jogszabályalkotó tevékenységét érintő feladatok

A társadalmi, gazdasági környezet folyamatos változása érinti a szociálpolitikát, amelynek következménye az Szt., Gyvt. és más szociális központi jogszabályok gyakori módosítása. A módosítások általában szükségessé teszik a helyi önkormányzat ide vonatkozó végrehajtási rendeleteinek a felülvizsgálatát és módosítását. Továbbá figyelemmel kell kísérni, hogy a rendeletben foglalt feltételek megfelelően szolgálják-e a segélyezési célt és eléri-e a rászorult személyeket. Ez a feladat az alábbi tárgyakban alkotott önkormányzati rendeleteket érinti:

- a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások,
- a szociális szolgáltatások,
- a gyermekek ellátása,
- a nevelési-oktatási intézmények étkezési térítési díja.

A szabályozás körében felsorolt feladatokat értelemszerűen a mindenkori szükség és lehetőség szerint mutatkozó határidőben kell ütemezni és megoldani.

2. Az Önkormányzat intézményfenntartó tevékenységét érintő, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti intézmények szintjén jelentkező feladatok

2.1. Platán Idősek Otthona és Idősek Klubja „A” épület (Orosháza, Teréz u. 14.)

Megoldandó problémák, feladatok:

- épület vízvezetékrendszerének és elektromos hálózatának felújítása,
- főzőkonyha teljes felújítása.

Helyiség kialakítási igények:

- közösségi helyiségek: imaszoba, tomaszoba, tévészobák, társalgók látogatók fogadására,
- fizioterápiás helyiség.

Az Önkormányzatnak továbbra is keresnie keli a pályázati lehetőségeket, hogy a kor követelményeinek maradéktalanul megfelelő telephely működhessen.

2.2. Ezüst Fenyő Idősek Otthona (Orosháza, Táncsics u. 8.)

Megoldandó problémák, feladatok:

- központi fürdők átalakítása fürdetőszékes, zuhanyrendszerű megoldással.

A szolgáltatás színvonalát javítaná főállású mozgásterapeuta, gyógytornász alkalmazása.

A hiányosságok megoldásához ugyancsak pályázati lehetőségeket kellene felkutatni és igénybe venni. Hasznosítható az új ellátottaktól befolyó belépési hozzájárulás, illetve az esetleges adományok.

2.3. Idősek klubjai

Továbbiakban is kiemelt cél a klubok szolgáltatásainak minél szélesebb körben történő megismertetése, illetve a szolgáltatás minőségének magas színvonalon történő biztosítása.

2.4. Harmónia Klub és Fordulat Klub (Orosháza, Kettőssánc tér 10.)

Változatlanul cél a jövőt tekintve a célcsoportba tartozó személyek további bevonása a klub életébe, motiválás az egészségügyi ellátás igénybe vételére, a szociális kompetencia javítása, a stigmatizáció csökkentése. Megfelelő kompetenciák esetén segíteni a munkaerő-piacon történő elhelyezkedést. A következő dologi feltételek javítása szükséges: nyílászárók cseréje, épület falszigetelése, épület külső festése.

2.5. Vadvirág Esély Klub (Orosháza, Október 6. u. 39.)

A jelenlegi eredmények fenntartása mellett további célkitűzés az integráció szélesítése: a hagyományos, bevált rendezvényeken közös részvétel és fellépés a helyi iskolák tanulóival. A dologi feltételek terén a nyílászárók cseréje lenne indokolt, mely eredményes pályázat lévén megvalósulhat.

2.6. Fejlesztő foglalkoztatás (Orosháza, Október 6. u. 39.)

Jövőbeli terv, hogy a fejlesztő foglalkoztatás feltételeinek folyamatos és maradéktalan biztosítása megvalósuljon, melynek garanciális eleme a központi költségvetésből történő 100%-os támogatás. Változatlanul cél az előállított termékek vevőkörének bővítése a magasabb bevétel elérésének érdekében.

2.7. Tanyagondnoki szolgálat (Orosháza, Teréz u. 14.)

A mára kialakult tendenciát szükséges tovább fenntartani, így a külterületi lakosokat el kell érni a szolgáltatás megismertetése és elfogadtatása érdekében. Ezen keresztül lehetséges további szociális és gyermekvédelmi szolgáltatásokkal megismertetni és kapcsolatba hozni a külterületen élőket, melyek eredményeként kompenzálódhatnak a földrajzi helyzetükből adódó hátrányok.

2.8. Hajléktalanok ellátása (Orosháza, Szabó D. u. 1.)

A hajléktalanokat ellátó intézményben a dologi feltételek javítása, gazdagítása a jövőben is cél. Ennek megvalósítása érdekében folyamatosan figyelik a kínákozó pályázati lehetőségeket. A dolgozók számára prioritás a minél több konferencián és képzésen történő részvétel. Az ellátottakkal való foglalkozás és az esetkezelések jó irányait, a bevált programszervezéseket a továbbiakban is fenn kell tartani. Javítani igyekeznek az átmeneti szálló kihasználtsági mutatóját.

2.9. Kisharang Bölcsőde (Orosháza, Zöldfa u. 8.) és Bóbita Bölcsőde (Orosháza, Könd u. 86.)

A szakmai színvonal biztosítása érdekében az eredményes és színes programkínálatát a Kisharang Bölcsőde megtartja, kiemelt hangsúlyt helyezve a gyermekek mozgásfejlesztésére.

A meglévő épületen belül a csoportszobák minimális, a kiszolgáló helyiségek jelentősebb mértékű átalakításával/felújításával/korszerűsítésével kívánják a meglévő csoportszobákat úgy átalakítani, hogy az a mindenkori módszertani javaslatnak megfelelhessen. A jelenlegi befejező konyha funkciót főző konyhává kívánják bővíteni, amely a hozzá tartozó összes technológiai helyiséggel és a további gazdasági helyiségekkel, irodákkal, öltözőkkel együtt a tetőtérben kerül elhelyezésre.

A Bóbita Bölcsőde tekintetében kiemelt cél a telephely lakossággal történő megismertetése, továbbá a magas szakmai színvonalon történő munkavégzés biztosítása.

2.10. Szociális étkeztetés

A szociális étkeztetésben továbbra is cél:

- az ellátottak egészségi állapotához igazodó speciális étkeztetés biztosítása igény és lehetőség szerint,*
- a központi jogszabályokból és az Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézet ajánlásaiból következő normák betartásával készült ételek előállítása.*

Az ESZK intézkedései a veszélyhelyzet elrendelése kapcsán

A 2020. évben az ESZK intézményi működését jelentősen megnehezítette a 40/2020. (III.11.) Kormányrendelettel elrendelt veszélyhelyzet, a 283/2020. (VI.17.) Kormányrendelet által elrendelt egészségügyi válsághelyzet, illetve a 478/2020. (XI.04.) Kormányrendelet által kihirdetett újabb veszélyhelyzet.

Az 1. veszélyhelyzet idején a nappali ellátást nyújtó intézmények nem voltak látogathatók, a szolgáltatások infokommunikációs eszközön keresztül valósultak meg. Az étkeztetés kizárólag kiszállítással valósult meg. Itt is szükség volt dolgozók bevonására is. Az intézmény létszám-átcsoportosítást valósított meg a házi segítségnyújtás, szakosított ellátás, és a 70 évnél idősebb orosházi lakosok ellátásnak javára. Az utóbbi feladatellátást önkéntesek is segítették.

Az egészségügyi válsághelyzet ideje alatt a klubok újranyithattak, de 2020. augusztus 1. napjáig csak a működési engedélyben szereplő ellátotti létszám 50%-a tartózkodhatott egyidejűleg az intézményben. Ennek lebonyolítása is komoly kihívások elé állította a szakembereket, mely érintette a Vadvirág Esély Klub fejlesztő foglalkoztatásának biztosítását is.

Továbbá folyamatosan szükség volt az ellátottak számára információnyújtással szolgálni és félelmeik leküzdésében segíteni.

2020. március 15. napján Orosháza város Polgármestere elrendelte a város bölcsődéinek bezárását, ügyeleti bölcsődének a Kisharang Bölcsődét jelölte ki, 2020. május 25. napjáig.

A bentlakásos intézményekben kijárási, látogatási korlátozásokkal, tilalmakkal, a higiéniai előírásokat, a betegségekre vonatkozó tájékoztatókat tartalmazó belső utasításokkal próbálták az ellátottakat megóvni a betegségtől.

- Kijárási tilalom és látogatási korlátozás, majd teljes kijárási és látogatási tilalom:

2020 márciusában mind az idősök otthonaiban, mind a Hajléktalan Szálló intézményében elrendelt látogatási és kijárási tilalom mentálhigiénés többletfeladatokat okozott a munkatársak számára. A hozzátartozókkal történő kapcsolattartás körülményeinek megteremtése, az ellátottak által kért fogyasztási cikkek beszerzése, a külső csomagok átvételének, fertőtlenítésének, elkülönítésének és kiosztásának zökkenőmentes lebonyolításában a napi szakmai feladatellátás mellett szinte az intézmény minden dolgozója részt vett.

- Megelőzést szolgáló belső utasítások:

Az intézmények nagy hangsúlyt fektettek, és fektetnek arra, hogy a Covid-19 vírus a legkevesbé érinthesse a bentlakásos intézmények ellátottait. A szakmai irányelveknek megfelelően számos belső utasítás, magatartásszabály került megfogalmazásra és folyamatosan azok betartásának ellenőrzése

- megfelelő kézhigiéné szabályait
- dolgozók be- és kiléptetésének szabályait
- teendők a COVID-19 tüneteit mutató ellátottakkal, gondozottakkal kapcsolatban (izolációs terv)
- a COVID-19 gyanús vagy fertőzött betegek ellátása során végzett alapápolási és szakápolási tevékenységeket
- környezetfertőtlenítés és hulladékkezelés, szennyes textíliák kezelésnek szabályait
- egyéni védőeszközök felvételének és levételének szabályait
- intézmények izolációs terveit
- kötelező az intézmény területén az orr-száj maszk használata és a kézfertőtlenítés
- látogatói nyilvántartás folyamatos vezetése, az intézménybe történő belépéskor nyilatkozatot kell tenni testhőmérsékletre, egészségi állapotra vonatkozóan
- dolgozói nyilatkozat testhőmérsékletre, egészségi állapotra vonatkozóan /munkakezdekor, befejezéskor testhőmérséklet mérése/
- ellátottak körében betegségtől függetlenül naponta két alkalommal történő testhőmérséklet mérés dokumentálással
- Covid-19 vírussal megfertőződött, vagy a vírusfertőzés tüneteit mutató gyanús ellátottak érdekében izolációs szobák kerültek kialakításra, a vonatkozó szabályok izolációs tervekben kerültek lefektetésre

- COVID-19 fertőzés kapcsán új ellátott intézménybe történő felvételének, eltávozásról történő visszaérkezésnek, illetve az elkülönítés/izoláció feloldásának kritériumait minden körülmény között betartja és betartatja az intézmény.

Ezekre a kihívásokra, változásokra fel kell készülni az ellátórendszernek a jövőre nézve is. Szükséges a rugalmasság, de ugyanakkor a jogszabályhoz való alkalmazkodás is az ellátások zavartalan biztosítása és az ellátottak érdekében.

3. A VI. fejezetben foglalt feladatok prioritás szerinti összefoglalása

A Konceptió következő felülvizsgálatáig prioritást élvező feladatok:

3.1. A Konceptió VI/1. pontjában felsorolt szociális és gyermekvédelmi tárgyú rendeletek folyamatos figyelemmel kísérése és aktualizálása.

3.2. Az ESZK fenntartása és működőképességének megőrzése, az ellátási színvonal növelése az adódó lehetőségek kihasználásával.

3.3. A pályázatok folyamatos figyelemmel kísérése és a részvétel mérlegelése a Konceptió VI/2. pontjában felsorolt elavult, hibás dologi feltételek javítása, korszerűsítése, a hiányzók pótlása, illetve megteremtése érdekében.

3.4. Forrásteremtés a VI/2.2. pontban leírt mozgásterapeuta és gyógytornász szakemberek főállásban történő alkalmazásához.

Befejezés, egyéb információk

A jelenlegi Konceptió tartalmát részben a korábbi koncepciók szerkezete és tartalmi elemei, az azokban közölt, felülvizsgált és még mindig megvalósításra váró feladatok, a részben vagy egészében megvalósított korábbi tartalmak helyét elfoglaló új feladatok és új információk határozzák meg.

A Konceptió felülvizsgálatát segítette: helyzetértékelésével, a szociális szolgáltatások fejlesztési és bővítési elképzeléseivel, adatszolgáltatással Bogárné Kiss Ildikó ESZK-igazgató, az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálatára vonatkozásában Halustyik Éva intézményvezető, továbbá Fazekasné Nagy Éva kistérségi referens, Klemmné Kalcsó Lilla népjóléti, szociális csoportvezető.

A Konceptió áttekintése során megállapítható, hogy Orosháza városában a jogszabályok által kötelező erővel előírt szociális ellátások és szolgáltatások maradéktalanul biztosításra kerülnek. Ezen felül a település saját költségvetése terhére, önként vállalt feladatokkal teszi elérhetővé a szociális biztonság intézményi hálózatát a lakosság minden korosztálya számára.

O r o s h á z a, 2021. november 10.

Dávid Zoltán
polgármester